Тыднёвік Магілёўскі

№ 36 (100) 15-21 верасьня 2000 г. Кошт 50 руб.

Рада Беларускай асацыяцыі журналістаў:

– Шаноўныя калегі, БАЖ віншуе Вас з выпускам сотага нумару "Тыднёвіка Магілёўскага!"

Газэта, якая пачалася ў 1997 годзе з 500 асобнікаў, энтузіязму і веры ў свабоду слова нашых калег, за тры гады існаваньня значна вырасла: у чатыры разы павялічыла наклад, стварыла штат супрацоўнікаў, сабрала вакол сябе кола аўтараў, наладзіла карэспандэнцкую сетку. Сёньня "ТМ" прадаецца ў кожным раёне вобласьці.

"Тыднёвік Магілёўскі" – адна зь вельмі нешматлікіх газэт у Беларусі, якая нязьменна друкуецца па беларуску. Беларускае бачаньне сьвету, беларуская інтэрпрэтацыя падзеяў – адметная рыса "Тыднёвіка" і вельмі каштоўная яго якасьць.

Нам вельмі дарагая прынцыповая "некалябарацыйнасьць" "Тыднёвіка", яго імкненьне прыўзьняцца над будзённасьцю, несучы грамадзтву цяпло веры ўва ўсё яшчэ не завяваныя, але такія жаданыя – Незалежнасьць і Дэмакратыю.

Жадаем "ТМ" посьпехаў і прафэсыйнай вытрымкі, любові і прызнаньня чытачоў, і новых сотых юбілеяў.

...Не да самоты – калі з вамі сябры і паплечнікі!

Калаж Д. Новікава.

У першым нумары газэты ў сакавіку 1997 мы з сумам і горыччу адзначалі, што гістарычны Час у нашай краіне нібы спыніўся, а тое і вяртаецца назад. Каб паскорыць рух грамадзтва да сьветлых думак, патрыятычных пачуцьцяў і высакародных дзеяньняў, мы й распачалі выданьне.

Ня так шмат, на жаль, зьмянілася за апошнія тры гады ў стане краіны. Ды й нялёгкая гэта справа – пераасэнсаваньне жыцьця, тым больш пры ўмовах неспрыяльных, якія захоўваюцца, "дзякуючы" стараньням улады і абыякавасьці многіх людзей...

Але фізычны час ідзе, нават бяжыць: вось ужо перад вамі 100-ты нумар "ТМ". У кожным зь іх мы імкнуліся трымаць слова, дадзенае ў першым: паведамляць праўду, спрыяць нацыянальнаму адраджэньню, бараніць чалавека. Прыемна, што гэтыя высілкі не прайшлі дарэмна, бо газэта набыла сябраў і паплечнікаў, многія зь якіх цяпер самі жывуць клопатамі выданьня, спрыяюць яму як могуць.

За тое – дзякуй! Падумалася, няхай убачаць тыя чытачы хаця б некаторых з тых, без каго выданьне наўпрост было б немагчымае. Прыемна ў такі дзень назваць сябраў паймення: Віталь Васількоў, Валадар Цурпанаў, Алесь Асіпцоў, Андрэй Кузьмін, Тацяна Копец, Міхась Карпечанка, Віктар Суднік, Васіль Аўраменка, Лявон Сьвецік, Сяржук Аржанцаў, Аляксандар Шчарбак, Ігар Пушкін, Саша Гжэльская, Віктар Каралькоў, Аляксандар Ліцін, Дзяніс Новікаў, Ігар Кірын, Уладзімер Краўчанка, Дзяніс Мельянцоў, Андрэй Кавалёў...

І яшчэ адна ўдзячнасьць. Тым, хто заўважыў наш сьціплы юбілей і адрасаваў рэдакцыі свае віншавальныя словы (яны друкуюцца ў гэтым нумары).

...Адмеціна ў 100 нумараў падала нам сёньня магчымасьць толькі кароткага сьвяточнага зупынку на шляху.

Шлях працягваецца.

З надзеяй на ягонае доўжаньне –

да Перамогі,

Ваш "Тыднёвік".

СУДОВАЕ РЭХА ДНЯ ВАЙСКОВАЙ СЛАВЫ

150 мінімалак за павагу да гісторыі

Восьмага верасьня, у Дзень Беларускай вайсковай славы, некалькі сьвядомых магілёўцаў, што не паехалі гэтым разам пад Воршу (рэпартажы пра тамтэйшае сьвяткаваньне друкуюцца на 2-й стар.), прайшліся па горадзе, раздаючы вітальныя ўлёткі. Ані арганізаванага шэсьця, ані мітынгу не праводзілася, бо ўлада адмовіла групе заяўнікаў у правядзеньні якой бы ні было імпрэзы. Але рыхтавалася да яе, бо маленькую купку сьвяткуючых суправаджалі нарады міліцыі і нават ОМОНаўскі аўтобус. Міліцыянты і затрымалі пад вечар Анатоля Фёдарава, склаўшы на яго пратакол, як на арганізатара "несанкционированного шествия".

З панядзелка распачаўся Цэнтральны суд у асобе спадарыні Тумілінай. Спатрэбілася тры паседжаньні (апошняе было ў сераду), каб вынесьці прысуд, якога лідэр абласных фронтаўцаў і ягоныя прадстаўнікі чакалі ад самых першых хвілінаў судовай размовы: 150 мінімалак штрафу. Не дапамаглі блытаныя і бяздоказныя сьведчаньні міліцыянтаў, якія нават не маглі патлумачыць, чаму менавіта А.Фёдарава яны палічылі за галоўнага арганізатара "парушэньня" (дарэчы, ягонага прозьвішча няма ў заяўцы на грамадзкае сьвяткаваньне). Дарэмна тлумачылі сьведкі з боку падсуднага. Дарэмнымі былі ўказаньні ягоных прадстаўнікоў на шмат якія нестыкоўкі ў справе...

На думку А.Фёдарава, ягоны прысуд быў вызначаны загадзя, бо мае ў сваім грунце палітычную матываванасьць. Што рабіць, калі сп.Туміліна ня ведае, не разумее і ня любіць падзеяў, датаў і фактаў беларускай гісторыі. Лепш адзначалі б, як заўважыла яна падчас аднаго з паседжаньняў, 9 мая! Дык не, прыдумалі нейкую бітву пад Воршай...

Прадстаўнікі падсуднага і ён сам не пагадзіліся з прысудам, бо ня бачаць у паводзінах людзей і А.Фёдарава асабіста ніякага злачынства ці правапарушэньня. Было вырашана абскардзіць у абласны суд гэтае рашэньне на падставе многіх фактаў, уключна з тым, што судзьдзя парушала працэдуру паседжаньняў, дакладна пазначаную ў законе.

Рэдакцыйны АГЛЯДАЛЬНІК па праблемах права

Джын МАКЭНЗІ, дырэктарка праграмы IREX-Promedia:

– Я жадаю газэце, каб тыя ідэі, якія "Тыднёвік" адстойвае і распаўсюджвае, мелі як мага больш падтрымкі ў грамадзтве.

Дз.АБАДОЎСКІ: ДРУГОЕ СЛУХАНЬНЕ

Тыдзень нечаканасьцяў

Нечакана для падсудных Дз.Абадоўскага і А.Новікава суд на пачатку тыдня пачаў чытаньне судовага абвінавачваньня і матэрыялаў справы. Да гэтай працэдуры патрэбная адказная падрыхтоўка з боку ўдзельнікаў працэсу, тым больш – падсудных і ягоных абаронцаў. Яны заявілі пратэст і хадайнічалі аб перапынку ў працэсе. Перапынак цягнуўся нядоўга, чытаньне працягнулася ў чацьвер.

Тым часам для суда і наогул праваахоўчых структураў тыдзень таксама пачаўся зь нечаканасьці. У "Белорусской деловой газете" за сераду надрукаваны матэрыял, які яскрава сьведчыць пра недапушчальную "мэтодыку і тэхналёгію" здабываньня работнікамі гэтых самых структураў доказаў і пакаваньняў па справе. Абаронцы хлопцаў, якія зараз на лаве падсудных, тэрмінова зьвярнуліся ў адпаведныя інстанцы з надзеяй павярнуць і сваю справу ў адваротны бок.

Пачакаем разьвіцьця гэтых нечаканых падзеяў. А тым часам прэзэнтуем згаданы артыкул з "БДГ", які падаем **на 7-й стар.**

Уласная інфармацыя

Сяргей АБАДОЎСКІ, дырэктар Магілёўскага праваабарончага цэнтру:

– Віншую калектыў рэдакцыі "ТМ" з цудоўным юбілеем – выхадам 100-га нумара газэты! Мы, праваабаронцы, заўсёды адчувалі вашую падтрымку. І тады, калі вашыя карэспандэнты прыходзілі асьвятляць нашыя "гучныя" і "нягучныя" судовыя разьбіральніцтвы; і тады, калі вы ставілі ў нумар самы востры праваабарончы матэрыял. Дзякуючы вашым злабадзённым публікацыям, людзі даведваюцца пра нашых мясцовых "герояў", якія парушаюць правы чалавека. Да таго ж, газэта друкуе яшчэ шмат якой прававой інфармацыі, і ў гэтым яна ёсьць абразчыкам для іншых незалежных СМІ – у тым, як трэба весьці асьветную дзейнасьць у галіне правоў чалавека. Посьпехаў вам у вашай высакароднай працы!

У дзясяты раз на тым жа месцы

У ноч на 10 верасьня адбылася традыцыйная "Аршанская бітва" у знак адзначэньня Дня Беларускай вайсковай славы і ў памяць продкаў, якія амаль 500 гадоў таму спынілі агрэсыўны паход рускіх ваяроў на нашую Бацькаўшчыну. Дзесяць гадоў запар на гэтым месцы, ля вусьця рачулкі Крапіўны, ладзіцца патрыятычнае сьвяткаваньне. Гэтым разам больш за 300 чалавек, у асноўным маладых, з розных рэгіёнаў краіны сталіся гледачамі і ўдзельнікамі фэсту.

Пачаўся ён з набажэнства ў памяць колішніх герояў, якія ахвяравалі жыцьцём дзеля Волі. На жаль, у рэлігійнай дзее прынялі ўдзел толькі каталіцкія сьвятары, пры тым, што большасьць загінуўшых падчас Аршанскай бітвы (дарэчы, з абодвух бакоў) былі праваслаўнымі. Затым, зноў жа – традыцыйна – фэстываль працягнуў канцэрт бардаў, падчас якога выступілі выканаўцы аўтарскай песьні з Магілёва, Гомлі, Менску і Полацку, а таксама фальклёрны гурт з Воршы.

Далей распачаўся рыцарскі турнір, дзе ў двубоі сустрэліся рыцары клюбаў "Чорныя драбы" і "Рыцары Вялікага Княства Літоўскага". Бітва атрымалася ледзь не сапраўднай – цікавай, адчайнай і жорсткай, але, на шчасьце, абыйшлося драпінамі і гузакамі...

Своеасаблівым цьвіком фэсту стаўся пэрфоманс Алеся Пушкіна. Гэтым разам вядомы мастак пры дапамозе жывой вады выклікаў на спатканьне з сучаснікамі старадаўніх ваяроў. Адну з чатырох постацяў яму ўдалося ажывіць. На жаль, тры астатнія так і засталіся нерухомымі ў сваіх закамянелых целах.

Але ж галоўнай нечаканасьцю было зьяўленьне на фэсьце атраду ваенна-спартовай арганізацыі "Край". Краёўцы, асьвятляючы шлях паходнямі, зваліліся нібы зь неба й пасьля зладжанай дэманстрацыі сваіх фізычных практыкаваньняў і вайсковых прыёмаў, зьніклі ў начы – таксама, як і зьявіліся.

Падчас фэсту адбылася прэзэнтацыя кнігі Зьміцера Яцкевіча "Малы гербоўнік наваградзкай шляхты", былі наладжаныя шматлікія знаёмствы між прадстаўнікамі розных рэгіёнаў. Усю ноч паліліся вогнішчы, гучалі сьпевы і ладзіліся гульні й танцы. Воклічы "Жыве Беларусь!" час ад часу абуджалі навакольную прастору.

Фэст прайшоў безь непрыемнасьцяў, невялікая група міліцыянтаў адкрыта сумавала бяз працы. Толькі нейкія неасьцярожныя хлопцы зваліліся з адкосу, як былі – у вопратцы – у раку, аднак не пацярпелі й толькі сталіся аб'ектамі нязлых жартаў.

Так бы заўсёды. Сьвятыя традыцыі нічым нельга псаваць.

Васіль АЎРАМЕНКА

Кроніка тыдня ад Сымона Глазштэйна

На сэсіі абласнога савету Міхаіл Дражын заявіў, што "народная гаспадарка працуе больш пасьпяхова, чым два гады таму". Але акрамя спасылкі на рост вытворчасьці, які склаў 5%, іншых прыкладаў у кіраўніка вобласьці не знайшлося. Аднак на гэты паказчык самі прадпрыемствы глядзяць інакш: на іхных сховішчах і тэрыторыях назапашана сёньня прадукцыі на 30% больш, чым летась. Рэсурсы скарыстаныя, а прыбытку няма. Ну і навошта такі "рост"?

Яшчэ амаль 60 мільёнаў рублёў выдаткуюць урад і аблвыканкам на шклоўскія "дажынкі" у дадатак да тых сотняў млн., што былі скарыстаныя мінулым разам. Цяпер многае ў горадзе давядзецца абнаўляць і падфарбоўваць. Гараджане спадзяюцца, што нарэшце Сам прыедзе, каб сьцішылася атмасфэра мітусьні і напругі, якімі шклаўчане жывуць два гады запар. Ад усіх гэтых затратаў і архітэктурных прыгажосьцяў жыцьцё звычайнае не становіцца лепш.

Калі б вар'яцтвы чыноўнага глупства не кранalі нашага жыцьця, можа б было не зьвяртаць на тое ўвагі. Аднак не выпадае. Дзяржкантралёры вобласьці дадумаліся да таго, што донарская кроў, прынятая ад безпрацоўных, каштуе таньней, чым ад занятых грамадзянаў. У выніку чарга на здачу крыві скарацілася ўдвая.

Па сьведчаньні афіцыйнай статыстыкі, у жніўні, упершыню за апошнія паўтары гады, некаторыя паказчыкі жывёлагадоўлі перасталі зьніжацца. Але. Угадаем, што зараз лета і статку раздольле. Падзеньне адмоўных паказчыкаў цалкам натуральнае. Аднак увогуле галіна падае. Па гадавых выніках малака кароўкі даюць менш, прывагі зьніжаюцца, птушкагадоўля коціцца ўніз. Такім чынам "сельскагаспадарчых цыплятаў" лічыць пажада ўвосень.

Бабруйскія лукашэнкаўскія камсамольцы арганізавалі лягер "Экалягічны бастыён". Аднак больш было ў ім "спартова-ваенізаванага". Хаця папрацавалі і на ачысцтцы леса. Тут высакароднае змаганьне за экалёгію скончылася: камсамольцам выплацілі заробак. Дровамі.

У абласным цэнтры працуецца па вул. Фаціна найсучасьнейшы супэрмаркет, які будуць будаваць палякі. Для той задняпроўскай зоны магазын вельмі патрэбны. Аднак праблемай будзе рэнтабэльнасьць шыкоўнай крамы і вяртаньне крэдыту. Кошты самі ведаеце якія, а яшчэ лепш ведаеце – якія ў нас заробкі.

Калі маці адмаўляецца ад свайго дзіця, гэта прыватны жах. Калі такіх маці шмат, гэта сацыяльная катастрофа. Вось і лічыце, што ў нас. За 8 месяцаў па вобласьці амаль 90 дзетак сталі сіротамі пры жывых фармальных бацьках. Ужо цалкам "перакрытыя" паказчыкі мінулых гадоў. Колькасьць падобных выпадкаў няўхільна расьце з 96-га году.

Толькі крыху больш паловы настаўнікаў у Горацкім раёне могуць прад'явіць дыплём аб вышэйшай адукацыі. У грамадзтве паступова ледзь не да нуля ўпаў рэйтынг гэтай прафэсыі. Гэтым летам настаўнікаў пакінулі без адпускных грошай. Працаваць, асабліва на вёсцы, даводзіцца ў "антысанітарных умовах", штодзень мяняюцца мэтадычныя распараджэньні, а тое й перапісваюцца падручнікі. Якіх, дарэчы, не хапае на ўсіх вучняў. Гэтым навучальным годам, напрыклад, дзяржава не пасьпела да верасьня надрукаваць падручнікі па беларускай мове й літаратуры.

Да сустрэчы, Сымон Глазштэйн.

КРАПІВЕНЬСКАЯ ТРАДЫЦЫЯ

Так атрымалася, што два нашыя аўтары, не згаворваючыся, прынесьлі ў рэдакцыю свае ўражаньні аб сьвяткаваньні Дня Беларускай вайсковай славы, у якім яны бралі ўдзел на мінулым тыдні. Паважаючы іхнае жаданьне распавесьці пра ўбачанае, "ТМ" вырашыў надрукаваць абодва гэтыя матэрыялы.

Такія ж, як мы толькі маладзей

Некалькі гадоў не атрымлівалася наведаць Крапівенскі фэстываль. Ды й чуў некалькі гадоў таму, што традыцыя згасла і згубілася (на фэсьце-98 было ўсяго 13 чалавек). А гэтым разам запрасілі сябры й я наважыўся з сынам пабываць пад Воршай.

Сьвяточны настрой пачаў адольваць адразу па прыезьдзе ў гэты горад. Адначасова з намі на станцыю прыйшла менская электрычка, і ўся плошча адразу расквітнела бел-чырвона-белымі сьцягамі. Дарма, што зь цяжкасьцю ўцicнуліся ў прыгатаваны для гасьцей "Ікарус", іншыя кінуліся да таксовак і прыватнікаў – настрой быў нібы разьліты ў паветры й нішто не магло яго сапсаваць.

Сьвяточнае адчуваньне ўзмацнілася ад вялікай колькасьці людзей, якія ўсё прыбывалі і прыбывалі. Блізу паўтысячы чалавек з самых розных куткоў краіны перадолелі інэртнасьць і ляноту. Нашую вобласьць прадстаўлялі горацкія хлопцы і дзяўчаты, а таксама магілёўская маладафронтаўская каманда. Былі са сваімі харугвамі й нашыя скаўты, а таксама сябры падарожна-гістарычнага клюбу "Чароўны ўспамін".

Пан Госпад у гэты дзень, безумоўна, быў з намі. Начныя дажджы, што пранесьліся амаль над усёй краінай, абмінулі Крапівеньскае поле. Надвор'е дазволіла правесьці ня толькі памінальную па героях імшу, але й шасьцігадзінны бардаўскі марафон, які ўдала прайшлі магілёўцы Васіль Аўраменка, Тацяна Арлова, Сяржук Кулягін. Пасвайму добра вызначыўся таксама Ігар Мухін, які весела і знаходліва вёў бардаўскую праграму. Эмацыйнай вяршыняй бардаўскага канцэрту былі выступы Андрэя Мельнікава і Зьміцера Бартосіка, якіх слухачы ніяк не хацелі адпускаць з імправізаванай сцэны.

Быў рыцарскі турнір. Быў пэрфоманс Алеся Пушкіна. Распавесьці пра Алесеву фантазыю немагчыма, гэта, як гаворыцца, трэба бачыць. Мяне асабіста па сапраўднаму ўразіла чароўнасьць ягонага начнога "ажыўленьня" скульптуры і таемнай жаночай постаці, за якой хавалася ўласная жонка мастака. Як спэцыяльна ў гэты момант на далёкім халме блiснулі агні й сталіся бачнымі праплываючыя нібы па паветры бел-чырвона-белыя сьцягі. Тое рухаліся да нас шыхты патрыятычнай арганізацыі "Край". На месцы краёўцы паказалі прыёмы рукапашнага бою, пахадзілі па накрошаным шкле, паляжалі на ім. Потым навялі парадак "на арэне" і надалей узялі на сябе адказнасьць за парадак на ўсім сьвяце. Усю ноч карагодзілі, сьпявалі, танчылі і гулялі. На раніцу, нікольні ня стомленыя, усе былі на нагах. Пачаліся разьвітальныя гаворкі, абмены адрэсамі, тэлефонамі. З зайздрасьцю думалася: вось яно, новае беларускае пакаленьне, лепшае за нас, большае і здольнае дарабіць тое, што зьдзейсьніць нашаму не ўдалося... Але заставацца "старым" давялося нядоўга, бо нейкія маладыя хлопцы ды дзяўчаты схапілі мяне ў абдымкі і ўцягнулі ў вясёлы і шматлюдны карагод. Толькі й пасьпеў радасна падумаць: гэта наша агульнае сьвята, мы – разам!

...На трэці дзень ад вяртаньня пішу гэтыя радкі з адчуваньнем таго, што пабываў на адной зь лепшых усебеларускіх акцыяў.

Аляксандар АГЕЕЎ

Юры ХАДЫКА, прафэсар, намесьнік старшыні БНФ (В.Вячоркі):

– Нехта сказаў, што ў нас ёсьць незалежная прэса, але няма апазыцыйнай. Відаць, збольшага так і ёсьць. Я жадаю, каб "Тыднёвік", застаючыся газэтай незалежнай, быў у апазыцыі да цяперашняй дыктатарскай улады. Ня бойцеся быць апазыцыйнымі!

Віктар ШАЛКЕВІЧ, актор і бард (Горадня):

– Мая добрая знаёмка Яні Паплаўска казала ў выпадках нейкіх пажаданьняў: "Нічога, нічога... Габрэі таксама з гузікаў пачыналі!". Дык вось і я "Тыднёвіку" жадаю, каб пачаўшы з малога, ён скончыў посьпехам і нажыў капіталу Біла Гейтса альбо Джорджа Сораса. Ды й мы разам зь ім.

Аляксей КОЛЧЫН, старшыня Рады абласной асамблеі НГА:

– Хачу пажадаць газэце паменей праблемаў фінансовых і кадравых, паменей непрыемнасьцяў ад улады. Хацелася б сустрэць тысячны нумар "Тыднёвіка" не праз 17 гадоў, а значна хутчэй, што магчыма, калі газэта пачасьціць выхад. Жадаю таксама пашырэньня кола чытачоў. Магчыма, што й мы, яе прыхільнікі, можам для гэтага зрабіць больш.

Анатоль ФЕДАРАЎ, старшыня абласной арганізацыі БНФ:
– Найперш хачу адзначыць прыкметны прафэсыйны ўзровень газэты. Кожную пятніцу пачынаю дзень зь яе чытаньня, каб даведацца пра асноўныя падзеі і азнаёміцца з часьцяком даволі дакладнай іх аналітычнай ацэнкай. Газэта, на мой погляд, высока трымае паходню нацыянальнай ідэі. Беларускасьць яе натуральная, разнастайная і шчырая. Жадаю супрацоўнікам і аўтарам выданьня творчасьці і трываласьці на шляху Адраджэньня Бацькаўшчыны. Хачу разам зь імі калі-небудзь разгарнуць 1000-ы нумар "Тыднёвіка"!

НЕПРЫКМЕТНЫЯ 10 ГОД

Небясьпечная спакуса "уласнага шляху"

Мараторый, які ўведзены на будаўніцтва АЭС у Беларусі, не выключае магчымасьці ўзьвядзеньня небясьпечных ядравых аб'ектаў у будучыні.

Значную частку эколягаў непакоіць пытаньне: ці не пагодзіцца беларускі народ наступіць на адны і тыя ж граблі? Адзін з навуковых экспэртаў галіны Васіль Ермашкевіч гэта дапускае, паколькі эканамічная палітыка ўраду не спрыяе энэргетычнай бясьпецы краіны. Цяжкасьці з энэргіяй могуць падказаць ураду "лёгкае рашэньне". Тым больш, што насамрэч, як адзначае В.Ермашкевіч, ніякага мараторыю няма, а ёсьць толькі грамадзкае пагадненьне не будаваць нічога атамнага на працягу 10 гадоў (тэрмін такога пагадненьня сканчаецца ў 2009 г.) Неафіцыйна заключанае яно было пад націскам дэмакратычнай грамадзкасьці, уплыў якой на сытуацыю ў краіне з таго часу значна зьменшыўся.

Прыкладам, год-два таму вяліся актыўныя размовы пра тое, што пад Шкловам вось-вось пачнецца будаўніцтва АЭС. Гэта не было плёткамі: такі праект сапраўды існуе. Больш таго, у Падняпроўі вызначана ажно тры пляцоўкі магчымага будаўніцтва атамнай станцыі.

Паціху грамадзтва прызвычаілася да жыцьця пад Чарнобылем і колішняга страху, здаецца, стала значна менш. Гэтым вельмі лёгка скарыстацца. Такая спакуса ў краіне рэальная, нягледзячы на тое, што пад Менскам, у навукова-тэхнічным комплексе "Сосны", яшчэ не пазбавіліся рэштаў адпрацаванага радыяцыйнага паліва, што засталося ад часу працы досьледнай установкі, калі меркавалася (у СССР) будаваць у нас тое, што потым сталася Ігналінскай АЭС у Літве. Больш таго, сталася вядомым, што беларускі ўрад прапануе шэрагу краінаў тэрыторыю "Соснаў" для пахаваньня, а магчыма для й для перапрацоўкі, адкідаў ядзернага паліва з іхных радыяцыйных аб'ектаў.

Праблема атамнай небясьпекі зьвяртае на сябе ўвагу ня толькі з боку эколягаў, але й палітыкаў. Сяброўства нашага рэжыму з рэжымамі краінаў, якія выклікаюць сваімі амбіцыямі занепакоенасьць цывілізаванага сьвету (Куба, Югаславія, Ірак), можа мець наступствам небясьпечныя намеры "пазбавіцца ад залежнасьці, прыніжанага стану і пайсьці сваім шляхам"... Атам можа падацца вельмі зручным паплечнікам на такой дарозе.

Па матэрыялах беларускага і замежнага друку

Пазалетась "ТМ" першым сярод беларускіх выданьняў надрукаваў закратныя нататкі аршанскага (цяпер жыве ў Гомлі) барда Андрэя МЕЛЬНІКАВА, які быў затрыманы падчас "незаконнага" вяртаньня на радзіму зь Літвы. Менскі паэт, журналіст і бард Зьміцер БАРТОСІК пазнаёміўся з "ТМ" падчас леташняй прэзэнтацыі ў "Коле сяброў" часопіса ARCHE. Наш карэспандэнт напаткаў абодвух на фэсьце з нагоды сьвяткаваньня Дня Беларускай вайсковай славы.

Андрэй МЕЛЬНІКАЎ:
– Жадаю магілёўскаму "Тыднёвіку", па-першае, стаць больш "тоўстым", бо столькі вакол цікавых тэмаў. Па-другое – шматколерным (не ў пазыцыі, а ў літаральным сэнсе). Па-трэцяе, застаавацца неабходным для лепшых людзей горада і вобласьці. І проста – быць!

Зьміцер БАРТОСІК:
– У "Тыднёвіка Магілёўскага" сотая прэзэнтацыя?! Ведаю, добрая газэта, як і сам Магілёў. Думаю, што тысячны выхад будзе першым вартасным для яе юбілеем. Спадзяюся, што дажыву да таго часу і абавязкова папрысутнічаю на прэзэнтацыі з гэтай нагоды.

ВЫБАРЫ – 2000. КАНЦЭПЦЫЯ. ЗЬМЕСТ. ПРАКТЫКА

Альбо непралічаны крок, альбо здрада

У пачатку 90-х шмат гаварылася пра неабходнасьць "захаваньня прынцыпаў, заваёваў і сьвятыняў". І вось яно – гэтай восеньню можна будзе назіраць сапраўдны рэнэсанс камунізму. За найменьнем нічога лепшага ўлады запусьцілі ў выбарчую кампанію камуністаў як перадавы атрад праваднікоў у "сьветлае савецкае мінулае". Здаецца, калі слухаеш іхныя перадвыбарчыя праграмы і прамовы, што людзі гэтыя апошнія 20 гадоў перабывалі ў лядоўні і толькі ўчора, акурат перад выбарамі, іх размарозілі. Яны супраць капіталізму, але сарамліва абыходзяць "дасягненьні" нашага "рынкавага сацыялізму", называючы гэта этапам на шляху разьвіцьця. Любы нармальны чалавек, што на сябе адчувае ўсе прыгажосьці гэтага этапу, ведае: жывуць добра там, дзе з сацыялізмам, а тым больш з такой ягонай мадэльлю як "рынкавы", разьвіталіся рашуча і назаўсёды.

Лукашэнкаўцы, яшчэ адно ядро сёлетняй выбарчай кампаніі, пазьбягаюць тэарэтычных праблемаў. Яны спасылаюцца на дасягненьні курса, якім вядзе краіну правадыр. Гэты курс, па іх словах, забясьпечвае: 1. Мірную працу. 2. "Чарку і шкварку". 3. Славянскае яднаньне.

Насамрэч – мірную працу забясьпечылі рашэньні папярэдняга Вярхоўнага Савета (разагнанага Лукашэнкам). Сьціплы дастатак дасягаецца выключнай гаспадарчасьцю беларусаў. А славянскае яднаньне рэальна пагражае нам пераносам у наш Край усіх жахлівых расейскіх праблемаў... Дадайце сюды зьнікненьні людзей і судовы перасьлед тых, хто бярэ на сябе сьмеласьць быць у апазыцыі да рэжыму. Дадайце цярплівасьць тысячаў людзей, якім няпоўна і несвоечасова плоцяць заробленае. Дадайце неверагодны па цывілізаваных мерках міліцэйска-карны апарат. Дадайце шалёную інфляцыю. Дадайце бамжоў і жабракоў. Дадайце цэны...

Застаецца толькі паспачуваць апалягетам рэжыму ў іхным імкненьні давесьці людзям "перавагі курса" пры такім вось "станоўчым сальда". Аднак яны не здаюцца і не саромяцца. Многім зь іх так хочацца застацца яшчэ на 5 год у палаце, дзе сытна і ўтульна, што яны выкарыстоўваюць усё, на што здатныя, каб ізноў зачапіцца за дэпутацкі мандат.

Прыкладам, вядомы ў Магілёве прыхільнік рэжыму й інстытуцкі выкладчык, што ўжо праседзеў тэрмін у палаце, ізноў вырашыў прайсьці ў яе, скарыстаўшы ня толькі "свой" былы калектыў, але й гарадзкую больніцу. Акрамя іншых заслугаў, ён надае асаблівае значэньне сваім высілкам "па абароне расейскай мовы ад засільля беларускай" і "абароне навукі ад заходняга ўплыву".

Ну, як узьнялася ў нас навука – вядома ня толькі прафэсарам: выкладчыкам і акадэмікам, што разам мараць пра заробак сяржанта міліцыі. А вось пра "засільле мовы" гаворка асобная. Калі прафэсар матэматыкі, які ня ведае беларускай мовы, гісторыі, культуры (хаця й жыве тут некалькі дзесяцігодзьдзяў), пачынае вучыць беларусаў, "какой язык для нас родной", то ўзьнікае пытаньне нават не пра кампэтэнтнасьць, а пра маральнасьць і сумленнасьць. Далёка ня ўсе нашыя мэдычныя работнікі вольна валодаюць мовай і яшчэ радзей на ёй гавораць (такая сытуацыя), але зразумелі выступоўцу правільна й таму адмовілі яму ў сваім даверы. У гэткім учынку, зразумела, чытаецца і недавер наогул да сёньняшняй улады. Недавер сапраўды расьце.

Можа, гэтым і вырашылі скарыстацца некаторыя дэмакраты, якія рызыкнулі прыняць удзел у выбарах. Дарэчы, гэтая "кандыдацкая частка" – па-свойму цікавая і непрадказальная. Бо намеры іхныя могуць прынесьці як шкоду, так і карысьць. Адна справа, калі гаворка ідзе проста пра здраду, і зусім іншая – калі ёсьць разьлік "пранікнуць на варожую тэрыторыю" і скарыстаць гэта для пэрспэктыўнай перамогі. Менавіта на гэта, па іх словах, разьлічваюць сацыял-дэмакраты і лібэралы. Пройдуць у палату – будуць утвараць там фракцыю з тым, каб аказваць уплыў на рашэньні і нават стратэгію ўлады... Сумнеўна гэта выглядае, бо рашэньні прымаюцца, як вядома, не ў палаце, а ў зусім іншым менскім (а тое і маскоўскім) будынку. Ды й выбрацца яшчэ трэба: улада для сваёй "замежнай" карысьці магла дапусьціць кандыдатаў ад апазыцыі на гэтым выбарчым этапе, але падлічваць галасы будзе ўсё тая ж улада (яна, няма сумненьняў, добра памятае сталінскую заўвагу на гэты конт). Можа і прапусьціць (для таго ж Захаду) некалькіх чалавекаў, якім далей ня дасьць ніякай магчымасьці быць пачутымі ні калегамі, ні электаратам. Рэжым скарыстае гэтых людзей, як, дарэчы, і нашыя галасы ў мэтах легітымнасьці выбараў – і дзякуй ня скажа...

В.АЎРАМЕНКА

15 ОКТЯБРЯ — В ПАЛАТУ ПРЕ… НАЦИОНАЛЬНО…
О назначении выборов … Палату представителей Национал… …ния Республики Белар…

Людзі вераць ня толькі БТ

Днямі ў Парыжы Бюро Рады Эўропы, а ў Страсбургу Эўрапарлямэнт разглядалі беларускае пытаньне. Аб выніках гэтых паседжаньняў карэспандэнт радыё "Свабода" распытаў Вольфганга БЭРЭНДТА – дакладчыка Парлямэнцкай асамблеі Рады Эўропы ў справе Беларусі. Вось што сталася вядома зь першых вуснаў.

– Я зрабіў справаздачу аб разьвіцьці падзеяў у Беларусі і прадставіў рэкамэндацыі, якія былі папярэдне зацьверджаныя ў Вене. Бюро ўхваліла гэтыя рэкамэндацыі аднагалосна. Такім чынам я цяпер упаўнаважаны паехаць у Менск у часе выбараў. Ад Рады Эўропы буду адзін. Ад іншых эўрапейскіх структураў будуць Ян Марынус Вірсма і Адрыян Севярын. Наша прысутнасьць у Менску, безумоўна, ня будзе паўнацэнным міжнародным назіральніцтвам. Мы лічым сябе прадстаўнікамі парлямэнцкіх структураў і, безумоўна, будзем назіраць за тэхнічнай працэдурай выбараў і будзем кантактавацца зь людзьмі. Але гэтага недастаткова, каб даць сапраўдную ацэнку выбарам. Бо дзеля гэтага трэба было б прыехаць за некалькі тыдняў наперад, каб ацаніць падрыхтоўчы этап. А мы будзем літаральна лічаныя дні, перад самымі выбарамі і яшчэ дзень-два пасьля іх. Такім чынам заявы, якія робіць старшыня ЦВК сп-ня Ярмошына пра тое, што нас можна лічыць міжнароднымі назіральнікамі, не адпавядаюць сапраўднасьці. Гэта толькі тэхнічная місія. Ейная задача не распаўсюджваецца на трактаваньне беларускіх выбараў як свабодных і справядлівых. Эўропа адзначае, што ўрад ня выканаў узгодненых 4 умовы, хаця й абяцаў. А бяз іх выбары прызнаць дэмакратычнымі немагчыма. Аднак сваім прыездам мы хочам даць зразумець уладам, што ацэньваем хоць нейкі прагрэс і спробу выканаць хоць нейкую частку нашых дэмакратычных умоваў.

Паводле радыё "Свабода"

Валянцін ГРЫЦКЕВІЧ, прафесар Беларускага Інстытута культуры, доктар гістарычных навук:
– Сёлета ў мяне была магчымасьць ня толькі пагартаць вашую газэту, але і напісаць для яе артыкул. Што пажадаць? Як і ўсім нам: каб жылі добра, каб уратавалі незалежнасьць краіны і ўзрадзілі дэмакратыю. У газэты ў гэтых прыярытэтах свая задача і сваё месца. Вось няхай яны й будуць эфэктыўнымі.

Праграма тэлебачаньня з 18 па 24 верасьня

•• Понедельник, 18 сентября ••

Праграму тэлеканалаў мы друкуем на замову чытачоў. Гаспадары праграмы падаюць нам яе на расейскай. Рэдакцыя фізычна (па часе) не пасьпявае яе перакласьці. Просім разглядаць гэтыя старонкі як тэхнічна-службовы матэрыял, які ня мае дачыненьня да зьместу й характару нашай газэты.

БТ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.30 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.40 «Олимпиада: день за днем».
8.00 Резонанс.
9.10 Потребительская корзина.
9.25 «Сегодня с вами».
9.50 Здоровье.
10.15 «Все мои дети».
11.10 Гимнастика.
14.25 «Судьба человека».
15.15 «Жизнь и приключения четырех друзей».
15.40 Мультфильм.
16.15 Музыка без границ.
16.45 Авто-парк.
17.15 Столица.
17.45 Док. экран. «Белорусский свадебный каравай».
18.00 «Выборы-2000».
19.20 Политические диалоги.
19.50 «Все мои дети».
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.45 «Олимпиада: день за днем».
22.10 Худ.фильм «Угрюм-река».
23.30 «Олимпиада-2000».
0.00 Третий тайм.
0.40 Криминальная хроника.

ОРТ

14.00, 17.00, 23.15 Новости.
14.20 Мультсериал «Охотники за привидениями».
14.45 Звездный час.
15.15 ...До шестнадцати и старше.
15.50 Дневник XXVII Олимпийских игр.
17.30 «Вавилонская башня».
18.30 Погода.
18.35 «Чукотка без начальника».
18.55 Жди меня.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.55 Дневник XXVII Олимпийских игр.
21.25 Погода.
21.30 Сериал «Тысячелетие».
22.25 Взгляд.
23.35 «Майк Хаммер: Смерть за 10 центов».

РОССИЯ

16.00, 19.00, 22.00 Вести.
16.30 Мелодрама «Папа».
18.00 «История любви».
19.30 Подробности.
19.55 Дневник Олимпийских игр.
20.50 «Огненная пустыня».
22.30 После «Вестей».
22.40 Дежурная часть.
22.50 «Следствие ведут знатоки».

НТВ

5.00 Сегодня утром.
7.55 «Охота на Золушку».
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.30 Вчера в «Итогах».
12.45 Куклы.
13.30 Криминал.
14.00 Старый телевизор.
15.35 Боевик «Сыновья грома».
16.35 Впрок.
16.45 Футбольный клуб.
17.40 Криминал.
18.25 Герой дня.
18.50 «Бандитский Петербург».
19.55 «Скорая помощь».
21.45 Сидней-2000.
23.00 Сегодня в полночь.
23.30 «Футбольный клуб» представляет Лигу чемпионов.
0.05 «Антропология».

КУЛЬТУРА

11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Воскресение». Худ. фильм.
13.45 Мультфильмы.
14.15 Играет Э.Вирсаладзе.
14.40 Телеэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 «Жил-был хомяк».
15.35 Мультфильм.
15.45 Шалом.
16.10 Олимпиада-2000.

МОГИЛЕВ-1

На региональном канале
6.30,7.10 «Ранехонько!».
7.00 Астро-дайджест.
8.00 «Саманта».
8.50 Мультсериал.
9.15 «Старые клячи».Комедия.

НА КАНАЛЕ БТ

13.10 Пунктир.
13.40 «Живи всегда,зеленый лес».
14.05 Видеодром.
На региональном канале
16.30 «Таггерт».Телесериал.
17.15 Мультфильм.
17.30 «Прощай,XX век!». Док. сериал.
17.55, 20.00 Праздник в Вашем доме.
19.00 Тяжелый день.
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
21.00 «Комедия давно минувших дней». Худ.фильм.
22.20 Астро-дайджест.
22.25 «Скорость света».Фант. триллер.

2-Й КАНАЛ

7.00. «Энергетический завтрак».
8.10 Боевик «Цепной пес».
10.00 Х-Фактор.
10.30 «Все в сад!».
11.05 «Катастрофы недели».
14.00 ТВ на польском.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 Гарадскія навіны.
18.45 «Элегантное решение». Док. фильм.
19.10 Мультфильм.
19.30 «Поздравления».
20.15 «В гостях у бабки Агапки».
20.30 «Поздравления».
21.20 Высокая мода.
21.30 Гарадскія навіны.
21.45 Худ. фильм «Однажды в Китае-2».
23.30 Спорт. программа.

•• Вторник, 19 сентября ••

БТ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.30 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.50 «Олимпиада: день за днем».
8.10 Политические диалоги.
8.40 Потребительская корзина.
9.10 Туробъектив.
9.30 Ток-шоу «Это — XXI».
10.15 «Все мои дети».
11.10 Гимнастика.
14.00 Третий тайм.
14.30 Бездельник.
15.15 «Жизнь и приключения четырех друзей».
15.45 Мультфильмы.
16.25 «5 х 5».
17.15 Док. экран. «Европа — общее наследие. Гродно».
17.25 «А музыка звучит».
18.00 «Выборы-2000».
19.20 «Москва — Минск».
19.55 «Все мои дети».
20.45 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.45 «Олимпиада: день за днем».
22.10 «Угрюм-река». Худ. фильм.
23.30 Музыкальный салон.
0.00 «Олимпиада-2000».
0.40 Криминальная хроника.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.15 Новости.
8.15 «Вавилонская башня».
9.20 Поле чудес.
10.25 «Песня года».
13.30 Программа «Вместе».
14.20 Мультсериал.
14.45 Царь горы.
15.15 ...До шестнадцати и старше.
15.50 Дневник XXVII Олимпийских игр.
17.30 «Вавилонская башня».
18.30 Погода.
18.35 «Русский транзит».
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.55 Дневник XXVII Олимпийских игр.
21.25 Погода.
21.30 Худ. фильм «Найти и обезвредить».
23.35 «Темные небеса».

РОССИЯ

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.30 Москва — Минск.
7.50 Городские новости.
8.15 Дежурная часть.
8.30 Олимпиада-2000. Плавание. Гимнастика (мужчины).
9.00 «Мануэла».
10.35 «Санта-Барбара».
11.30 Олимпиада-2000.
16.30 Мелодрама «Стук сердца».
18.00 «История любви».
19.30 Подробности.
19.55 Дневник Олимпийских игр.
20.50 «Огненная пустыня».
22.30 После «Вестей».
22.40 Дежурная часть.
22.50 Олимпиада-2000.
0.05 Худ. фильм. «Прекрасная незнакомка».
1.35 «Киношок-2000».

НТВ

5.00 Сегодня утром.
7.55 «Бандитский Петербург».
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.25 Что? Где? Когда?
12.50 Мультфильм.
13.30 «Один день».
14.00 Старый телевизор.
15.35 Боевик «Сыновья грома».
16.35 Впрок.
16.45 Комедия «Полицейская академия».
17.40 Криминал.
18.25 Герой дня.
18.50 «Бандитский Петербург».
19.55 «Скорая помощь».
21.35 Футбол. «Динамо» (Киев) — «Манчестер Юнайтед» (Англия).
23.35 Сидней-2000.
0.45 «Антропология».

КУЛЬТУРА

11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Воскресение». Худ. фильм.
13.45 Мультфильмы.
14.20 Концерт «Аранхуэс» для гитары с оркестром.
14.45 Телеэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 «Жил-был хомяк».
15.35 «Серый Волк энд Красная Шапочка». Мультфильм.
16.00 П.Мериме. «Венера Илльская».

МОГИЛЕВ-1

На региональном канале
6.30,7.10 «Ранехонько!».
7.00 «Навіны раніцы».
8.05 «Саманта».
8.45 Мультсериал.
9.10 «Скорость света». Фант. триллер.

НА КАНАЛЕ БТ

14.30 Тяжелый день.
14.50 Мультфильм.
На региональном канале
16.30 «Таггерт».
17.15 Мультфильм.
17.30 «Прощай,XX век!».Док. сериал.
17.55, 20.00 Праздник в Вашем доме.
19.00 Бобруйский вариант.
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
21.00 «Только ты».
21.50 Астро-дайджест.
21.55 «Прибытие Данстона». Комедия.

2-Й КАНАЛ

7.00 «Энергетический завтрак».
8.10 Худ. фильм «День пантеры».
10.10 «Под покровом ночи».
11.00 «Морская полиция».
14.00 ТВ на польском.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 Мультфильм.
18.40 «Пляж».
19.25 «Поздравления».
20.58 Прогноз погоды.
21.00 «Мифические лошади». Док.-фильм.
21.25 Высокая мода.
21.35 «Отражение». Худ. фильм.
23.10 Спорт. программа.

•• Среда, 20 сентября ••

БТ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.15 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.50 «Олимпиада: день за днем».
8.15 «Сегодня с вами».
8.40 Потребительская корзина.
9.10 Мультфильм.
9.50 Компьютерный полигон.
10.10 «Все мои дети».
11.10 Гимнастика.
14.00 Цикл «Древо жизни».
14.25 Ток-шоу «Карамболь».
15.10 Видимо-невидимо.
16.20 «Постижение времени».
17.15 «Макаенка, 9».
17.45 Док. экран. «Заславль».
18.00 «Выборы-2000».
19.15 Сериал «Сити».
19.40 Лотерея «Толока».
19.50 «Все мои дети».
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.45 «Олимпиада: день за днем».
22.10 «Угрюм-река». Худ. фильм.
23.15 Королевская охота.
23.45 «Олимпиада-2000».
0.25 Криминальная хроника.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.35 Новости.
8.15 «Вавилонская башня».
9.20 На XXVII Олимпийских играх.
13.30 Программа «Вместе».
14.20 Мультсериал.
14.45 Зов джунглей.
15.15 ...До шестнадцати и старше.
15.50 Дневник XXVII Олимпийских игр.
17.30 «Вавилонская башня».
18.30 Погода.
18.35 «Русский транзит».
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.55 Дневник XXVII Олимпийских игр.
21.25 Погода.
21.30 Боевик «Редкая доблесть».
23.50 «Темные небеса».

РОССИЯ

8.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
8.15 Черным по белому.
8.20 Дежурная часть.
8.35 Мультсериал.
9.00 «Мануэла».
10.35 «Санта-Барбара».
16.30 Мелодрама «Прекрасный незнакомец».
18.00 «История любви».
19.30 Подробности.
19.55 Дневник Олимпийских игр.
20.50 «Огненная пустыня».
22.30 После «Вестей».
22.40 Дежурная часть.
22.50 Худ. фильм «Омпа».
0.20 Док. фильм «Любовь и защита».
1.15 Формула скорости.

НТВ

5.00 Сегодня утром.
7.55 «Бандитский Петербург».
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 Дневник Лиги чемпионов по футболу.
10.05 «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.30 «В нашу гавань заходили корабли».
12.30 Фитиль.
12.40 «Среда».
13.30 Дог-шоу.
14.00 Старый телевизор.
15.35 Боевик «Сыновья грома».
16.35 Впрок.
16.45 Комедия «Полицейская академия».
17.40 Криминал.
18.25 Герой дня.
18.50 «Бандитский Петербург».
19.55 «Новейшая история».
21.35 Футбол. «Реал» (Мадрид) — «Спартак» (Москва).
23.35 Сидней-2000.
0.45 «Антропология».

КУЛЬТУРА

11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Золотая лихорадка». Худ. фильм.
13.45 Мультфильмы «Винтик и Шпунтик — веселые мастера», «Веселая карусель».
14.15 М.Брух. Концерт для скрипки с оркестром.
14.45 Телеэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 «Жил-был хомяк».
15.35 Пина Бауш и другие.
16.10 Олимпиада-2000.

МОГИЛЕВ-1

На региональном канале
6.30,7.10 «Ранехонько!».
7.00 «Навіны раніцы».
8.05 «Саманта».
8.50 Мультсериал.
9.15 «Прибытие Данстона». Комедия.

НА КАНАЛЕ БТ

14.00 «Шклов принимает «Дажынкі-2000».
14.25 Бобруйский вариант.
14.45 Мультфильм.
18.00 «Выборы-2000».
18.10 Праздник в Вашем доме.
На региональном канале
16.30 «Таггерт».
17.15 Тележурнал.
17.45 Мультфильм.
18.00 «Выборы-2000».
18.10, 20.00 Праздник в Вашем доме.
19.00 Мультфильм.
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
21.00 «Только ты».
21.50 Астро-дайджест.
21.55 Спорт планеты.

2-Й КАНАЛ

7.00 Энергетический завтрак.
8.00 Худ.фильм «Отражение».
9.30 «Мифические лошади». Док.-фильм.
9.55 Фильм-детям «Волшебный голос Джельсомино».
14.00 ТВ на польском.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 Гарадскія навіны.
18.40 «Храмы Камасутры» Док.-фильм.
19.05 Мультфильмы.
19.30 «Поздравления».
20.15 «В гостях у бабки Агапки».
20.30 «Поздравления».
21.20 Высокая мода.
21.30 Гарадскія навіны.
21.45 Наше кино. «О бедном гусаре замолвите слово».
22.55 Спорт. программа.

•• Четверг, 21 сентября ••

БТ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.25 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.50 «Олимпиада: день за днем».
8.10 Сельчане.
8.40 Потребительская корзина.
9.15 Королевская охота.
9.45 Мультфильм.
9.55 «Кинотавр-2000».
10.25 Зорная ростань.
11.15 «Все мои дети».
12.00 Цикл «Древо жизни».
12.25 Наш край.
12.45 «Мгновение».
13.10 «Гарольд и Мод». Спектакль.
14.30 Док. экран. «Фрегат Мельпомены».
15.10 «Жизнь и приключения четырех друзей».
15.40 Мультфильмы.
16.30 Арсенал.
17.10 Док. экран. «Фантазии Дроздовича».
17.30 Усадьба.
18.00 «Выборы-2000».
19.15 Сериал «Сити».
19.40 Телебарометр.
19.55 «Все мои дети».
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.45 «Олимпиада: день за днем».
22.10 «Угрюм-река». Худ. фильм.
23.35 Ночь джаза на фестивале «Славянский базар в Витебске-2000».
0.05 Криминальная хроника.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.35 Новости.
8.15 «Вавилонская башня».
9.20 Пока все дома.
9.50 Здоровье.
10.30 «Песня года».
13.30 Программа «Вместе».
14.15 Мультсериал.
14.45 Программа «100%».
15.15 ...До шестнадцати и старше.
15.50 Дневник XXVII Олимпийских

игр.
17.30 «Вавилонская башня».
18.30 Погода.
18.35 «Русский транзит».
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.55 Дневник XXVII Олимпийских игр.
21.25 Погода.
21.30 Комедия «Мужчина для молодой женщины».
23.00 «Цивилизация».
23.55 «Темные небеса».

РОССИЯ

8.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
8.15 Дежурная часть.
8.30 Олимпиада-2000.
9.00 «Мануэла».
10.35 «Санта-Барбара».
11.30 Олимпиада-2000.
16.30 Мелодрама «Перемены».
18.00 «История любви».
19.30 Подробности.
19.55 Дневник Олимпийских игр.
20.50 «Огненная пустыня».
22.30 После «Вестей».
22.40 Дежурная часть.
22.50 Олимпиада-2000.
0.05 Худ. фильм «Искатели приключений».
1.55 Горячая десятка.

НТВ

5.00 Сегодня утром.
7.55 «Бандитский Петербург».
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 Дневник Лиги чемпионов.
10.05 «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.25 Боевик «Хлеб, золото, наган».
12.45 Фитиль.
13.30 Служба спасения.
14.00 Старый телевизор.
15.35 Боевик «Сыновья грома».
16.35 Впрок.
16.45 «Полицейская академия».
17.40 Криминал.
18.25 Герой дня.
18.50 «Бандитский Петербург».
19.55 «Скорая помощь».
21.45 Сидней-2000.
23.00 Сегодня в полночь.
23.30 «Антропология».

КУЛЬТУРА

11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Золотая лихорадка». Худ. фильм.
13.45 Мультфильмы.
14.15 Музыка барокко в Патриарших палатах Московского Кремля.
14.40 Телеэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 «Жил-был хомяк».
15.35 «В порту». Мультфильм.
15.50 Религии мира.

МОГИЛЕВ-1

На региональном канале
6.30,7.10 «Ранехонько!».
7.00 «Навіны раніцы».
8.05 «Саманта».
8.45 Мультсериал.
9.10 «Комедия давно минувших дней». Худ.фильм.

НА КАНАЛЕ БТ

18.00 «Выборы-2000».
18.10 Праздник в Вашем доме.
На региональном канале
16.30 «Из жизни женщины».
17.00 Ток-шоу «Я сама».
18.00 «Выборы-2000».
18.10, 20.00 Праздник в Вашем доме.
19.00 «Откровенно...».
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
21.00 «Только ты».
21.50 Астро-дайджест.
21.55 «Повелитель волн». Драма.

2-Й КАНАЛ

7.00 Энергетический завтрак.
15.00 ТВ на языке.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 «Шанс».
19.00 Мультфильмы.
19.25 «Поздравления».
21.00 Док.фильм.
21.23 Высокая мода.
21.35 Наше кино. «О бедном гусаре замолвите слово».
22.55 Спорт. программа.

•• Пятница, 22 сентября ••

БТ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.35 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.50 «Олимпиада: день за днем».
8.10 Столица.
8.40 Потребительская корзина.
9.10 Мультфильмы.
9.35 «Вот и лето прошло». Худ. фильм.
10.40 Телебарометр.
11.10 «Все мои дети».
11.55 «В стиле джаз-ретро».
12.15 Сделано в Беларуси.
12.30 Усадьба.
13.10 «Гарольд и Мод». Спектакль.
15.15 «Жизнь и приключения четырех друзей».
15.45 Регион.
16.10 «Риск-версия».
16.40 Телебарометр.
17.10 Наш край.
17.30 Родовод.
18.00 «Выборы-2000».
19.15 «Все мои дети».
20.05 «Дожинки-2000».
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.45 «Олимпиада: день за днем».
22.10 «Дожинки-2000». Гала-концерт артистов белорусской эстрады.
0.10 Бездельники.
0.45 Криминальная хроника.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.10 Новости.
8.15 «Вавилонская башня».
9.20 На XXVII Олимпийских играх.
13.30 Программа «Вместе».
14.20 Фрэнсис Коппола представляет «Таинственный сад».
15.55 Дневник XXVII Олимпийских игр.
17.30 «Вавилонская башня».
18.35 Погода.
18.40 Поле чудес.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.35 Дневник XXVII Олимпийских игр.
21.10 Погода.
21.15 Детектив «Отражение убийства».
23.25 Триллер «Шантаж».

РОССИЯ

8.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
8.15 Черным по белому.
8.20 Дежурная часть.
8.35 Мультсериал.
9.00 «Мануэла».
10.35 «Санта-Барбара».
16.30 Мелодрама «Глаза».
18.00 «История любви».
19.00 Вести.
19.30 Подробности.
19.55 Дневник Олимпийских игр.
20.50 «Огненная пустыня».
22.30 После «Вестей».
22.40 Дежурная часть.
22.50 «Аншлаг» и К°.
23.50 Худ. фильм «Кровавое лето Сэма».

НТВ

5.00 Сегодня утром.
7.55 «Бандитский Петербург».
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.25 Худ. фильм «Сентиментальное путешествие на картошку».
13.30 «Растительная жизнь».
14.00 Старый телевизор.
15.35 Боевик «Сыновья грома».
16.35 Впрок.
16.45 «Полицейская академия».
17.40 Криминал.
18.45 «Глас народа».
20.05 «О, счастливчик!»
21.45 «Женский взгляд».
22.20 Сидней-2000.
23.30 Худ. фильм «Хэллоуин-II».

КУЛЬТУРА

11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Золотая лихорадка». Худ. фильм.
13.45 Мультфильмы.
14.15 Страна Фестивалия.
14.40 Телеэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 «Жил-был хомяк».
15.35 Религии мира.
16.20 Олимпиада-2000.

МОГИЛЕВ-1

На региональном канале
6.30,7.10 «Ранехонько!».
7.00 «Навіны раніцы».
8.05 «Саманта».
8.45 Мультсериал.
9.10 «Повелитель волн». Драма.
На канале БТ
14.10 «Откровенно...»
14.30 Мультфильм.
15.45 Регион.
18.00 «Выборы-2000».
18.10 «Праздник в Вашем доме».
На региональном канале
16.30 «Из жизни женщины».
17.00 «За гранью возможного».
17.45 Мультфильм.
18.00 «Выборы-2000».
18.10, 20.05 Праздник в Вашем доме.
19.00 Мультфильм.
19.20 Телемагазин.
19.30 Пунктир.
21.00 «Только ты».
21.50 Астро-дайджест.
21.55 Рейтинг-фильм.

2-Й КАНАЛ

7.00 Энергетический завтрак.
8.10 Худ. фильм «Тарантелла».
10.10 «Под покровом ночи».
11.00 «Морская полиция».
14.00 ТВ на польском.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 Гарадскія навіны.
18.45 «Пляж».
19.30 «Поздравления».
20.15 «В гостях у бабки Агапки».
20.30 «Поздравления».
21.20 Высокая мода.
21.30 Гарадскія навіны.
21.45 Комедия. «Женщина птеродактиль из Беверли-Хилл».
23.20 Муз. программа.

•• Суббота, 23 сентября ••

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
7.45 «Олимпиада: день за днем».
8.05 Сущность.
8.30 Усадьба.
9.00, 15.00, 19.00 Новости.
9.15 Потребительская корзина.
9.35 «Шклов. Осень-2000».
9.45 «Дожинки-2000». Выступление Президента Республики Беларусь А.Г.Лукашенко.
13.00 «После ярмарки». Худ. фильм.
14.05 Компьютерный полигон.
14.25 Око.
14.45 Сделано в Беларуси.
15.10 Книгосбор.
15.40 «Все мы родом из детства».
16.35 КВН. Евролига.
18.00 «Выборы-2000».
19.15 Из достоверных источников.
19.30 «Дожди по всей территории». Худ. фильм.
20.35 «Дожинки-2000».
21.00 Панорама.
21.45 «Олимпиада: день за днем».
22.05 «Христофор».
22.25 Комедия «Меж высоких хлебов».
23.40 Премьера песни.
23.50 Видимо-невидимо.

ОРТ

7.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости.
7.10 Слово пастыря.
7.25 «Все путешествия команды Кусто».
8.20 Играй, гармонь любимая!
8.50 «Ералаш».
9.10 Смак.
9.30 Документальный детектив. «Почерк слепого».
10.00 «С легким паром!»
10.35 Утренняя почта.
11.05 Худ. фильм «Доброе утро».
12.50 Вкусные истории.
13.00 В мире животных.
13.45 История одного шедевра. Русский музей.
14.10 «Горец».
15.05 Седьмое чувство.
15.45 Мультазбука.
16.05 Дневник XXVII Олимпийских игр.
17.15 «Женские истории».
17.45 «Ералаш».
18.05 Худ. фильм «Три беглеца».
20.00 Авторская программа Сергея Доренко.
20.55 Дневник XXVII Олимпийских игр.
21.05 Погода.
21.10 Триллер «Виновен вне всякого сомнения».
23.10 Худ. фильм «Конвой».

РОССИЯ

6.30 Диалоги о рыбалке.
7.00 Олимпиада-2000. Плавание. Бокс. Баскетбол. Волейбол.
9.00 Доброе утро, страна.
9.45 Прогноз погоды.
9.50 «Сто к одному». Телеигра.
10.35 Сам себе режиссер.
11.05 «Друзья-II».
11.35 Золотой ключ.
11.55 Олимпиада-2000. Волейбол (мужчины).
13.00 Вести.
13.20 Мелодрама «Женщина для всех».
14.50 «Том и Джери».
15.00 Олимпиада-2000. Легкая атлетика. Штанга. Водное поло. Плавание.
17.00 Моя семья.
18.00 «ТВ Бинго шоу».
19.00 Вести.
19.35 «Городок. Ретро».
20.15 Худ. фильм «Волк».
22.45 Дневник Олимпийских игр.
0.15 Чемпионат мира по автогонкам в классе «Формула-1».
1.25 «Кинескоп».

НТВ

7.00, 9.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
7.15 «Глас народа».
8.15 «О, счастливчик!»
9.15 Криминал.
9.40 «Экстремальные ситуации».
10.25 «Растительная жизнь».
11.25 Большие деньги.
11.55 Худ. фильм «Это мы не проходили».
13.40 «В нашу гавань заходили корабли».
14.40 «Свидетель века».
15.30 Профессия — репортер.
15.50 Интересное кино.
16.20 Дог-шоу.
16.50 «Она написала убийство».
18.35 Герой дня без галстука.
19.05 «О, счастливчик!»
19.50 «Охота на Золушку».
21.45 Сидней-2000.
22.55 Детектив «Труп моего врага».

КУЛЬТУРА

9.05 «Аистенок».
9.35 «Российский курьер».
10.15 «Первая полоса». Худ. фильм.
11.55 Бабушкины рецепты.
12.10 Мой цирк.
12.35 Мультфильм.
13.00 Р.Шуман. Соната № 1 для ф-но.
13.30 Новости культуры.
13.45 «Дом книги».
14.10 «Отверженные». Худ. фильм.

МОГИЛЕВ-1

На канале БТ
18.00 «Выборы-2000».
На региональном канале
15.00 «Сказка про влюбленного маляра». Фильм-детям.
16.20 Мультсериал.
16.45, 19.00 Праздник в Вашем доме.
18.00 «Выборы-2000».
20.15 Телемагазин.
20.30 «Встретимся на Таити». Комедия.
21.50 Видеодром.
22.10 «Капоне». Гангстерский фильм.
23.50 Астро-дайджест.
23.55 «Приемные часы».Худ. фильм.

2-Й КАНАЛ

7.00 Энергетический завтрак.
7.35 Дорожный патруль.
7.45 Ваша музыка.
8.40 Диск-канал.
9.10 «Про любовь».
9.40 «БИС».
10.15 Театральный понедельник.
10.50 Пальчики оближешь.
11.20 «Без вопросов».
12.00 Новости.
12.15 Худ. фильм. «Золушка».
13.55 «Наши любимые животные».
14.30 «Своя игра».
15.00 Х-Фактор.
15.30 СВ-Шоу.
16.30 Мультфильмы.
17.00 «Поздравления».
18.00 «Благая весть с Риком Реннером».
18.30 «Поздравления».
19.30 Кинокомедия «Бриллиантовая рука».
21.05 Высокая мода.
21.10 Боевик «Неуязвимые».
23.10 Муз. программа.

•• Воскресенье, 24 сентября ••

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
7.45 «Олимпиада: день за днем».
8.05 Мультфильм.
8.20 Здоровье. Тележурнал.
8.45 Потребительская корзина.
9.00, 15.00 Новости.
9.10 «Сегодня с вами».
9.35 Мультиклуб.
10.05 «Индаба».
10.30 «Олимпиада-2000».
13.20 Арсенал.
13.45 «На гребне волны».
14.30 Сельчане.
15.10 Белорусский дом.
15.40 Мультфильм.
16.00 Дом кино.
16.30 Док. фильм «Микрокосмос».
17.45 Теленавигатор.
18.00 «Выборы-2000».
19.05 «Судьба человека».
19.35 «Олимпиада: день за днем».
20.00 Резонанс.
20.55 Ток-шоу «Карамболь».
21.30 Боевик «Выкуп».
23.00 Суперобраз XXI века.
23.30 «Олимпиада-2000».
0.00 Столичный хит.
0.40 Авто-парк.

ОРТ

6.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости.
6.10 На XXVII Олимпийских играх.
7.10 Служу России!
7.40 «Дисней-клуб».
8.10 Утренняя звезда.
9.10 «Непутевые заметки».
9.30 Пока все дома.
10.10 «Альф».
10.40 Здоровье.
11.10 Худ. фильм «Попрыгунья».
12.55 На XXVII Олимпийских играх.
14.10 «Горец».
15.05 «Дисней-клуб»: «101 далматинец», «Новые приключения Винни-Пуха».
16.00 На XXVII Олимпийских играх.
17.15 Смехопанорама.
17.50 «Ералаш».
18.10 Худ. фильм «Стрелец неприкаянный».
20.00 Время.
20.55 Дневник XXVII Олимпийских игр.
21.05 Погода.
21.10 Боевик «В осаде: территория тьмы».
23.05 На XXVII Олимпийских играх.

РОССИЯ

6.30 Мультфильм.
7.25 Прогноз погоды.
7.30 Папа, мама, я — спортивная семья.
8.15 Почта РТР.
8.45 Доброе утро, страна.
9.15 «Аншлаг» и К°.
10.15 «Городок».
10.45 Русское лото.
11.25 Федерация.
12.10 Парламентский час.
13.00 Вести.
13.20 Диалоги о животных.
14.20 Планета Земля.
15.15 Дневной сеанс. «Сережа».
16.45 Сам себе режиссер.
17.15 «Маросейка, 12».
19.00 «Зеркало».
20.00 Комедия «Китайский сервиз».
21.55 Чемпионат мира по автогонкам в классе «Формула-1».
0.00 Дневник Олимпийских игр.
2.00 «Футбол + ТВ».

НТВ

7.00, 9.00, 11.00, 15.00 Сегодня.
7.15 «Охота на Золушку».
8.15 «О, счастливчик!»
9.20 Путешествия натуралиста.
9.50 Без рецепта.
10.20 «Полундра».
11.30 Служба спасения.
12.00 Худ. фильм «Неоконченная повесть».
13.50 «Женский взгляд».
14.25 «Рублевая зона».
15.30 Большие родители.
16.00 Док. сериал «Шпионские игры».
16.55 «Она написала убийство».
18.00 Итоги.
19.35 Куклы.
19.50 «Охота на Золушку».
21.00 «Итого».
21.25 Что? Где? Когда?
22.50 Сидней-2000.
0.00 «Неприкасаемые».

КУЛЬТУРА

9.05 «ДТА».
9.35 Худ. фильм «Снежная королева».
11.00 «Танго в Кремле».
11.25 Консилиум.
11.50 Архитектурная галерея.
12.05 Графоман.
12.30 Мультфильмы.
13.00 «Мой Эрмитаж».
13.30 Новости культуры.
13.45 Осенние партеры.
14.10 «Отверженные». Худ. фильм.

МОГИЛЕВ-1

НА КАНАЛЕ БТ

18.00 «Выборы-2000».
На региональном канале
15.00 «Скарбы».
15.25 Мультсериал.
15.50 «Волшебная лампа Аладдина». Фильм-детям.
17.10 Мультсериал.
18.00 «Выборы-2000».
19.00 «Встреча с...».
19.40 Телемагазин.
19.55 «Крыша поехала».Комедия.
21.25 Астро-дайджест.
21.30 «Однажды вечером». Шоу.
22.20 «Страстное желание убивать». Боевик.

2-Й КАНАЛ

7.00 «Энергетический завтрак».
7.30 Дорожный патруль.
7.40 «Амба-ТВ».
8.10 «Ле-Go-Go».
8.45 «Star Старт».
9.20 «ФАSОН».
9.55 «Фактор успеха».
10.25 «Все в сад!».
10.50 «Шоу Бенни Хилла».
11.50 Канон.
12.20 Дорожный патруль.
12.40 Кинотеатр ТВ-6. «Небесный тихоход».
14.10 «Вы-Очевидец».
15.10 «И снова 33 квадратных метра».
15.45 «О.С.П.-лучшее».
16.10 Мультфильм.
17.00 «Поздравления».
18.00 Джойс Майер «Жизнь в слове».
18.30 «Поздравления».
19.30 Худ.фильм «Самая плохая ведьма».
20.40 «Путешественники во времени, Майа». Док. фильм.
21.00 Высокая мода.
21.10 Наше кино. «Все будет хорошо».
23.30 Муз. программа.

ПАВЕДАМЛЯЮЦЬ НАШЫ КАРЭСПАНДЭНТЫ

...з Мсьціслава

Суворыя лічбы, што яскрава характарызуюць дынаміку зьмяненьняў дэмаграфічнага становішча ў раёне ў пасьляваенны пэрыяд, былі агучаныя загадчыкам раённага аддзела статыстыкі Тамарай Мураўёвай.

Згодна першага перапісу насельніцтва, які праводзіўся ў Беларусі пасьля Другой сусьветнай вайны, на Мсьціслаўшчыне жылі 50300 чалавек. Гэта было ў 1959 годзе. Праз 11 гадоў, у 1970-ым, насельніцтва зьменшылася да 43800 чалавек. Падчас перапісу 1979 года высьветлілася, што засталося толькі 35600 чалавек, ў 1989-ым – 32300. І, нарэшце, па стану на люты 1999 года, у раёне жылі 31600.

Цікава, у якім годзе старажытная Мсьціслаўшчына пераўтворыцца ў наяўную пустэчу?..

...з Касьцюковічаў

Палітычна й грамадзка актыўныя грамадзяне Беларусі, што жывуць у правінцыі, даўно ўжо пазбаўленыя магчымасьці выказваць сваё стаўленьне да тых ці іншых падзеяў.

І вось, пасля даволі працяглага "зацішша", касьцюковец, прадстаўнік праваабарончай арганізацыі "Вясна-96" Мікола Малахаў зьвярнуўся ў мясцовы выканкам з заявай аб правядзеньні на гарадзкім рынку пікета, прысьвечанага Дню Беларускай вайсковай славы. У адказе, за подпісам намесьніка старшыні райвыканкаму В. Мар'ева, "вэртыкаль" у чарговы раз раз спаслалася на сваё рашэньне №10-18 ад 27.10 1997 году. Паводле яго усе няўгодныя ўладзе масавыя мерапрыемствы павінны праводзіцца ў так званай Фёдараўскай рошчы, што ў дзьвюх km ад гораду. Такім чынам, у правядзеньні пікету на людзях спадару Малахаву было адмоўлена.

Андрэй КУЗЬМІН

...з Глуска

У раёне сфармаваныя ўсе выбарчыя камісіі.

Ня можа не зьвярнуць на сябе ўвагу той факт, што большасьць іхных сябраў – начальнікі рознага рангу і чыноўнікі выканкама. Напрыклад, выбары на Гагарынскім участку №29 будуць забясьпечваць 3 дырэктары розных установаў і 4 адказных работнікі райвыканкама. Усе яны поўнасьцю залежаць ад улады. Такі ж малюнак – паўсюль. Толькі ў адну з камісіяў невядома якім чынам патрапіла пэнсыянэрка.

Цэлы дзень красавалася на дзьвярах раённага вузла сувязі прыгожая абвестка пра паслугі электроннай пошты і інтэрнэту.

Аднак высьветлілася, што такіх паслугаў для людзей у райцэнтры пакуль няма. Абвестка зьявілася з нагоды візыту кагосьці з абласнога начальства, каб зрабіць на яго ўражаньне. Хаця далучэньне глушчанаў да сусьветнага інфармацыйнага павуціньня ёсьць у плянах сувязістаў. Відаць, няма чаго больш важкага, чым намеры: напрыклад, грошай альбо абсталяваньня.

Ігар КІРЫН

...зь Бялынічаў

На сёлетні Пяты міжнародны плэнэр памяці Вітольда Бялыніцкага-Бірулі прыехаў толькі адзін замежны госьць – харкаўскі мастак Генадзь Будзько.

Некалькі менскіх і магілёўскіх творчых гасьцей раёну напачатку тыдня сустрэліся з жыхарамі райцэнтру і Цяхціна. Цяпер яны выбралі сабе краявіды (маляваньне з натуры – адна з умоваў плэнэру) у найбольш прыгожых месцах Крынак, Галоўчына, Дзевышаў. Яшчэ праз тыдзень творчыя эскізы і карціны будуць прадстаўленыя на выставе, якую першай убачаць бялынічане.

Міхась КАРПЕЧАНКА

... з Клімавічаў

Больш месяца працягваецца працоўны канфлікт паміж начальнікам аддзела статыстыкі А.Марфелем і старшынём райвыканкама У.Канавалавым.

Статыстык пацярпеў з-за таго, што не дакасіў сена для грамадзкага статку адпаведна норме, якую ўстанавіў выканкам. У загадзе на адхіленьне гэтая прычына, зразумела, тонка абмінута. Аднак ягоная пасада адносіцца да абласной намэнклятуры, а аблстатупраўленьне характарызуе сп. А.Марфеля прыстойна. Таму мясцовы загад аб звальненьні Марфель лічыць незаконным, а старшыня выканкама тым ня менш распарадзіўся выставіць перад кабінэтам апальнага статыстычнага начальніка міліцэйскі пост, каб перашкодзіць таму пранікненьне на рабочае месца. Незанятыя сваімі клопатамі клімаўчане набылі такім чынам нечаканую тэму для ажыўленага абмеркаваньня.

Сяржук АРЖАНЦАЎ

Бацькі і школа

САЦЫЯЛЁГІЯ

Напрыканцы жніўня, перад пачаткам навучальнага года, сацыялягічная лябараторыя "Позірк" пры Крычаўскім грамадзкім аб'яднаньні "Кантакт-цэнтар" правяла чарговае апытаньне грамадзкай думкі сярод жыхароў Клімавіцкага, Крычаўскага і Касьцюковіцкага раёнаў. Агулам было апытана 325 чалавек. Вынікі апытаньня наступныя.

1. Ці задаволеныя Вы ўзроўнем ведаў, што дае дзецям сучасная беларуская школа?

Клімавіцкі раён

"Так" – 21 чалавек (19,8%). "Часткова задаволены" – 48 чалавек (45,3%). "Незадаволены" – 28 чалавек (26,4%).

Крычаўскі раён

"Так" – 16 чалавек (14,7%). "Часткова задаволены" – 45 чалавек (41,3%). "Незадаволены" – 46 чалавек (42,2%).

Касьцюковіцкі раён

"Так" – 35 чалавек (31,8%). "Часткова задаволены" – 35 чалавек (31,8%). "Незадаволены" – 32 чалавекі (29,1%).

2. Ці патрэбныя, на Вашую думку, платныя прыватныя школы?

Клімавіцкі раён

"Так" – 60 чалавек (56,6%). "Не" – 34 чалавекі (32,1%).

Крычаўскі раён

"Так" – 62 чалавекі (56,9%). "Не" – 39 чалавек (35,8%).

Касьцюковіцкі раён

"Так" – 72 чалавекі (65,5%). "Не" – 28 чалавек (25,5%).

Таксама пераважная большасьць апытаных (ва ўсіх раёнах іхняя лічба была большаю за 50 адсоткаў) выказалася адмоўна пра магчымы пераход навучаньня дзяцей на 12-гадовы тэрмін.

У каго нячыстае сумленьне

Беларускія сьвятары і прадстаўнікі абшчынаў хрысьціянскіх канфэсіяў (за выключэньнем праваслаўных і каталіцкіх) абмеркавалі на мінулым тыдні ў Менску правапарушэньні ў дачыненьні да іхнай дзейнасьці, якія робяцца з боку ўладаў.

Яны ўтварылі Грамадзкі хрысьціянскі камітэт дзеля назіраньня за сытуацыяй, абмену інфармацыяй і каардынацыі супольных дзяньняў, а таксама прынялі Зварот да грамадзтва і дзяржавы, у якім патрабуюць спыніць ціск і перасьлед сьвятароў і вернікаў хрысьціянскіх абшчынаў.

Ад пачатку гэтага году ў Беларусі, паводле дадзеных Інфармацыйна-праваавога цэнтру "Свабода сумленьня", зарэгістравана блізу 8 істотных выпадкаў парушэньня рэлігійных свабодаў. Экспэрты Цэнтру кажуць, што для краіны, дзе хрысьціянскія канфэсіі аб'ядноўваюць блізу 4 мільёнаў чалавек, гэтая лічба – вельмі вялікая.

Кіраўнік цэнтру "Свабода сумленьня" Алесь Варыкін упэўнены, што дадзеныя маніторынгу – гэта толькі вяршыня айзбэргу, шэраг парушэньняў не фіксуецца, бо пацярпелыя, якія робяцца ахвярамі свавольля чыноўнікаў, каб не было яшчэ горш, пра гэта шырока не абвяшчаюць.

Сур'ёзнай перашкодаю для далейшага існаваньня многіх рэлігійных арганізацыяў можа стацца распачатая ўладамі працэдура іхняй перарэгістрацыі. Нямала групаў вернікаў, якія зусім ня супраць таго, ня могуць аднак перайсьці ў статус "афіцыйных". Ім замінае адсутнасьць офіснага памяшканьня. Аднак, каб набыць яго, патрэбна быць зарэгістраваным. Такое замкнёнае кола ўтворанае, лічаць вернікі, наўмысна.

Выпадкі дыскрымінацыі паводле канфэсійнай прыналежнасьці, перашкоды ў рэгістрацыі рэлігійных абшчынаў, нялюбасьць улады да тых абшчынаў, што карыстаюцца беларускай моваю, ды іншыя супрацьдзеяньні з боку дзяржаўных структураў (запрошаныя прадстаўнікі якіх, дарэчы, на канфэрэнцыю не зьявіліся) сталі падставамі для ўхваленьня Звароту да грамадзтва й дзяржавы.

У дакумэнце прадстаўнікі хрысьціянскіх арганізацыяў заклікаюць надаваць грамадзкую ўвагу ўсім фактам парушэньня рэлігійных правоў грамадзянаў, прадухіляць падаўленьні свабоды сумленьня й веравызнаньня, а таксама патрабуюць ад уладаў спыненьня ўціску і перасьледу сьвятароў ды вернікаў хрысьціянскіх абшчынаў.

Ягор МАЁРЧЫК

ПРАВЫ ЧАЛАВЕКА

Нешта насьпявае

Заўтра ў Менску мае адбыцца зьезд Беларускага Хельсінскага Камітэта. Усе, хто ведае пра гэтую праваабарончую арганізацыю, будуць чакаць адказу толькі на адно пытаньне: ці даверыць зьезд надалей кіраваць БХК Тацяне Працька.

Сумневы адносна спадарыні Тацяны ўзьніклі ня сёньня й не на пустым месцы. Адна з самых уплывовых і сусьветна вядомых беларускіх недзяржаўных грамадзкіх арганізацыяў зрабіла шмат станоўчага за некалькі гадоў свайго існаваньня. Зразумела, што Т.Працька да гэтага спрычынілася. Аднак жа цягам часу ў БХК пачалі накопліваца адмоўныя праблемы, якія многія актывісты арганізацыі зьвязваюць зь недэмакратычным стылем кіраўнічкі, а таксама ейнай цікаўнасьцю да асабістага ўдзелу ў палітыцы ва ўрон непасрэдным задачам і мэтам БХК.

Рэзка асудзілі сябры Рады БХК самаасобнае рашэньне Т.Працькі пайсьці на ўдзел у нядаўнім так званым "грамадзка-палітычным дыялёгу" пад эгідай рэжыму. Ня здолела спыня Працька аказаць уплыў на тых бэзхоўцаў, якія пайшлі на кандыдацкае вылучэньне ў палату. Моцна падазравалася ў гэтым жа намеры й яна сама...

Праблемы ёсьць, і да іх БХК зьвяртаецца ня першы раз. Аднак паколькі сытуацыя, на думку многіх, не зьмяняецца ў лепшы бок, было вырашана правесьці зьезд, каб паставіць кропку. Напярэдадні адбылася сталічная канфэрэнцыя БХК, дзе перавагу ня здолелі атрымаць ані прыхільнікі кіраўнічкі, ані яе крытыкі.

Больш выразна вызначыўся сход магілёўскага аддзяленьня, што адбыўся мінулай суботай. Большасьць яго апынулася на баку крытыкаў Т.Працькі, пры тым, што яна прысутнічала на сходзе і шмат разоў тлумачыла сваю пазыцыю і даводзіла аргумэнты на сваю карысьць. Аднак жа кіраўнік мясцовага аддзяленьня Валеры Сівуха ў сваёй крытыцы кіраўнічкі выглядаў больш пераканаўчым і ўпэўненым.

Вынікі зьезду будуць залежыць таксама ад кандыдатуры магчымага прэтэндэнта на пост кіраўніка БХК. Як зазначыла ў Магілёве Т.Працька, ёй "не дакладалі, хто б гэта мог быць". Гэтыя словы, сказаныя да таго ж адпаведным тонам, толькі надалі магілёўскім праваабаронцам упэўненасьці ў тым, што дыму без агню не бывае. Падазрэньне ў тым, што вакол кіраўнічкі БХК зь некаторага часу трывала ўладкаваліся "агенты КГБ", атрымала ў іхных вачах ускоснае пацьверджаньне.

Аляксандар АЛЕКСАНДРОВІЧ

На допросе

неоконченная пьеса для милиции и диктофона

Александр АЛЕКСАНДРОВИЧ, Могилев

В распоряжении редакции оказалась аудиозапись допроса свидетеля, что без преувеличения можно назвать журналистским везением, поскольку заполучить подобные вещи удается крайне редко. История возникновения этой записи такова. Два года назад в Могилеве неизвестные подонки избили до смерти бывшего сотрудника милиции. Как правило, такие дела не попадают в разряд «висяков». Вот и в данном случае спустя месяц был задержан, а еще через год осужден на 15 лет двадцатилетний Сергей Варламов. Однако после предъявления обвинения в прокуратуру пришли люди, засвидетельствовавшие, что во время убийства Варламов находился вместе с ними в совершенно другом месте.

Когда об этом стало известно в уголовном розыске, где активно работали над созданием уличающей Варламова доказательной базы, там, вероятно, решили, что подобных показаний в деле быть не должно. О том, как стражи порядка решали эту задачу, можно узнать из упомянутой выше аудиозаписи, увековечившей их манеру разговора с «контингентом», весьма специфический милицейский юмор, психологическое давление, угрозы и прочий беспредел. Мы не будем называть фамилии участников записанного допроса (если соответствующие службы заинтересуются этим делом, они легко вычислят «действующих лиц» самостоятельно). Нас в данном случае интересует другое: кто и когда не только строго и доходчиво разъяснит служителям закона права, которыми они обладают, но и «отяготит» их обязанностью блюсти права остальных людей?

Итак, «действующие лица»: **Денис** — свидетель, **Олег** — следователь по особо важным делам следственного комитета МВД РБ, **Александр** — один из руководителей Октябрьского угро города Могилева. Остальные присутствующие принимают в беседе пассивное участие. Место действия — Октябрьский РОВД Могилева.

Судя по аудиозаписи, когда в кабинет зашел свидетель, розыскники, получившие в этот день зарплату, были заняты решением «актуальнейшей» задачи: где лучше купить пиво, рыбу и кто за всем этим отправится?.. И лишь после того как они утрясли столь «насущный» вопрос, обратили внимание на Дениса. А он (как утверждает, наученный прежними допросами) уже включил диктофон.

Олег: Ну, так что, ты в курсе тех событий? *(Обращаясь к присутствующим).* Этот — главный свидетель по Варламову. Ты подписывался?

Денис: Я не подписывался, я был с ним.

Олег: Ты дурачок. Слушай меня внимательно. Если будет допрос у этого артиста и он даст показания, всех вас мы е... по 119-й статье.

Денис: Я был с ним до полуночи.

Реплика со стороны: Да ему «копье» *(т.е. подсказали)* кинули.

Денис: Докажите.

Олег: Конечно, докажем. И тебя, и матку *(имеется в виду мать Варламова)*, и всех посадим, как положено. Азаренок *(соучастник)* уже вчера закрыт... Пальцы раскидывал. Я ему сказал, тебе месяц на свободе ходить, не больше, б... И ты тоже пойдешь, смотри, чтобы не подписался под те две «мокрухи», когда на конечной ... человека, и на Трофимова.

Денис: На какой конечной?

Олег: На Гребенево. Буквально 24 сентября е...ли пацана молодого, возле остановки в пяти метрах лежал. Его не убивали, не п...ли, просто-напросто чисто случайная п...ля, которая повлекла смерть. А то, что Брыль *(кличка Варламова)* занимался этим вместе с Лушинским, вместе с Азаренком...

Денис: Чем занимался, меня не интересует.

Олег: А может, ты с ним вместе занимался, что алиби ему строишь?

Денис: Я ему алиби не строю, потому что был вместе с ним в тот день.

Олег: Порешь ты фигню, в тюрьме будешь сидеть вместе с ним. Убийство ему легко докажется, и сдаст он вас всех вместе, как стеклотару. А ты работу нам осложняешь. Кто там был?

(Денис называет четырех человек, в том числе себя.)

Олег: Надо же, все у матки работают!

Денис: Кто все, мы у нее не работаем.

Олег: Вы. Она вам деньги давала.

Денис: Что она нам давала?

Олег: Раз вы за него подписываетесь, значит, давала.

Денис: Я не подписывался, я был с ним.

Олег: Был так был. Значит, тебе п...ц. Они там все «перетирали» каждый день, собирались там у матки.

Денис: Я матку его видел всего один раз, и то мимолетом.

Олег: А почему у тебя врезался именно этот день в память?

Денис: Могу объяснить. Во-первых, Дима сдавал на права, а, во-вторых, знакомый из ОМОН сказал дней через пять, что Варламова ищут, и уже расспрашивал меня про этот день.

Олег: Вас допрашивали где-то через месяцок... Я не помню через 10 дней, что я делал, а он помнит.

Денис: Я объяснил, почему.

Олег: А почему это тринадцатое число именно?

Денис: А потому, что это вторник, а в ДОСААФ не принимают в другие дни.

Олег: Я Варламова хорошо знаю — я его сажал. Поэтому ты можешь своими показаниями лоху на уши наезжать, он, может, поверит. Я не верю.

Денис: Ваше дело.

Олег: Нет, у нас теперь одно дело, общее. Ты смотри, чтобы по этому делу ты не пошел обвиняемым. Не по одной, а по целым трем статьям: дача заведомо ложных показаний, вторая — соучастие... Вот так-то.

(Входит Александр.)

Александр: Это кто?

Олег: ... Это будет соучастие, если выяснится, что ты х...ню городишь. Это тебе не козу ... во дворе. Вышел во двор, смотришь — свинья бегает: уи, уи, уи. Ты ее оба-на! Это один вопрос, а тут совсем другое.

Александр: Вы давно прыгаете на это дело.

Олег: Уже один допрыгался. Азаренок уже там.

Александр: По очереди будем всех туда загонять.

Олег: Ты смотри!.. Две «мокрухи», которые на Гребенево зависли... Одна возле твоего дома...

Денис: Мой дом в другой стороне.

Олег: А-а, ты знаешь, где она была!

Денис: Так вы сами вчера говорили.

Олег: Ни х... я тебе не говорил. Я ему говорил, что ли?

Александр: А зачем ты с адвокатом беседовал?

Денис: С каким адвокатом?

Александр: С обыкновенным адвокатом.

Денис: Я не беседовал.

Олег: В душу рыдал. Это тебе не свинью ... во дворе.

Александр: Адвокат свои денежки отрабатывает, а ты будешь отрабатывать статью 119. Или еще что-нибудь. В Новополоцке, Новогрудке — там будешь отрабатывать. Убили сотрудника милиции бывшего, а у тебя укрывательство. И 5–7 годов, конечно, не 10–15, — тут тяжкое преступление.

Олег: Это же — «сотка» *(ст. 100 УК РБ — «Умышленное убийство при отягчающих обстоятельствах». — А.А.)*, и самые тяжелые пункты. Ты как увидишь свинью в своем хлеву, сразу вспоминай про нас и беги сюда.

Александр: Ты говори что угодно — наше дело предупредить. И посмотрим, чем закончится. Я тебе говорю: вы все друзья, и пойдете тут все вместе. А адвоката отстранят от этого дела, потому что он неправильно себя здесь повел: у нас есть сведения, что он с вами переговорил, а он не должен был этого делать. Его отстранят вообще, лишат адвокатской деятельности. Коллегия лишит.

Олег: Ты как высшее образование получишь — 7 годков, как с куста.

Александр: Ну, семь не семь, а в пять будет: мы постараемся, чтобы на всю катушку. И с судом решим, и с прокуратурой, х... с ним, пойдем уже по беспределу. Думай своей головой, пока не поздно.

Олег: Вы нам тут загружаете. Это могло быть и 10-го, и 12-го, но не 13-го, потому что 13-го у меня расписано по минутам именно на этого человека. Там сразу несколько преступлений, как по лесенке: в 21, в 22, в 23. Опять же, дают против него показания *(это утверждение не соответствует действительности. — А.А.).*

Александр: Они тут все друзья. Ладно бы, на свадьбе был, сто человек свидетельствовали, или на сутках сидел, вот это — алиби. А то ишь какие сознательные — сами приходят и говорят! А вас не вызывал никто. Сколько бы его мать тебе ни отстегнула...

Денис: А мне никто не отстегивал.

Александр: Может ты на общественных началах другу своему хочешь помочь? А ты подумай о себе, тут тебе адвокат нужен, но он тебе не поможет, мы решим так, что тебе «пятерик» минимум будет.

Реплика со стороны: Его закрыть надо, а то он в армию собирается.

Александр: Убийство при отягчающих обстоятельствах идет — понимаешь ты или нет? Пойдете один за одним по этапу и в разных колониях будете сидеть.

Олег: Только Брыль на «крытке» будет.

Александр: Да, Брыль на «крытке»: 15 лет сделаю, а может, и не 15. Мы ему накопаем столько, что и не снилось. До конца года все пойдете... Тут мента завалили, ни за х..., ладно бы с деятельностью связано, а тут деньги забрали, так вам п...ц всем сделают, понимаешь ты. Наше это дело чести. А потом я поеду к тебе в тюрьму, я с тобой не так буду разговаривать, понимаешь?

Денис: Понимаю.

Александр: А потом ск жем, что в камере отп...ли. На тюрьме еще и вешают...

Олег: А ты слушай дал ше. На Брыля есть подозр ние, что он еще и Козлову з валил. А ты в курсе, что Козловой муж на той тюр ме работает? И он будет з бами цепляться: только ск зать Пете, мол, проходит п твоей бабе...

Александр: В уши вве ти, что ее по такому-то, по т кому-то, и обстоятельств указать... Вот я вам таку жизнь обеспечу! Никому пр щения не будет. Ты даже н предполагаешь, сколько у на возможностей. А у нас очен много возможностей. На ведь нужны только микроча стицы Варламова на мест преступления. Вот, напри мер, волос. Это стопроцент ная гарантия — 99 и ещ сколько-то там процентов Короче, сколько человече ство прожило, так, может только у второго человек волос такой. Это как ДН идет по экспертизе... Конеч но, мы тут тебе рассказыва ем, а у тебя, может, сво убеждения... Но, но, но... Вс еще можно как-то перевер нуть, все поменять, можно протоколы изъять, можно порвать, понимаешь?..

...

Олег: Ну, все взвесил? Н кажется так, что скоро ока жешься на скамеечке подсу димых?

Денис: Нет, не кажется.

Олег: А я думаю, что очен быстренько там окажешься Сегодня мы задержим одного человечка, и от его показаний судьба Варламова будет решена. Тогда ваши показания будут не нужны.

Денис: Я не могу отказаться от своих показаний, так как был тогда вместе с ним.

Олег: Значит, ты сегодня будешь закрыт вместе с ним. Смотри, Денис, я тебя упрашивать не стану, но учти, что у нас еще два нераскрытых есть убийства... Смотри, чтобы они не пали на тебя... Вот смотри, что от человека осталось *(показывает фотографии)*. А вот что было. И я не исключаю, что, может, не без твоего участия. И что тебе сказать? Большое спасибо за проделанную работу?..

* * *

А теперь — продолжение этой истории. Ребята, ставшие жертвой обличительного рвения милиции, обратились с жалобой в прокуратуру. И получили оттуда дежурный ответ: «Факты не подтвердились...». Но каким-то образом, вскоре после того как была сделана аудиозапись, о ее существовании узнали в милиции и прокуратуре. Так вот, именно в областной прокуратуре Дениса убеждали отдать пленку, а когда сделать это не удалось, милиция без каких-либо санкций изъяла у него в доме все аудиокассеты. Однако нужной не нашла.

Фамилии участников действа, как вы понимаете, в редакции имеются. Кстати, мать осужденного Варламова утверждает, что возила кассету с записью разговора в Минск и предлагала заместителю Генерального прокурора А.В. Ивановскому, но он отказался даже прослушать ее. Безусловно, доказательством злоупотреблений данная аудиозапись являться не может. А вот является ли она свидетельством незаконных методов следствия и поводом для служебного расследования?.. Вопрос риторический. Пожалуй, добавить к сказанному нам больше нечего. Отметим лишь, что стенограмма приведена с некоторыми купюрами: мы основательно подчистили ненормативную лексику — слишком уж много грязной матерщины. Если заменять всю ее многоточиями, то уйдет слишком много газетной площади.

Ці будзе ён, наступны прыпынак

У панядзелак абласны цэнтар наведаў Караван, які з пачатку месяца рухаецца па краіне ад заходняй мяжы на ўсход.

Гэтую моладзевую культурова-асьветніцкую акцыю сумесна падзяць Рэспубліканскае грамадзкае аб'яднаньне "Next Stop – New Life" ("Наступны прыпынак – новае жыцьцё") ды адпаведнае швэцкае аб'яднаньне. Караван сабраў маладых музыкаў, актораў, мастакоў ды актыўную моладзь, якая прагне дэманстрацыі сябе і новых знаёмстваў. Па словах Алены Юркоўскай, якая ёсьць каардынатарам праекту, Караван мае на мэце прыцягнуць увагу грамадзкасьці да моладзевых праблемаў і дзейнасьці недзяржаўных моладзёвых аб'яднаньняў.

Праблемы для самога Каравану, пра што сталася вядома падчас прэсавай канфэрэнцыі ў Магілёве, пачаліся адразу ад узьнікненьня ідэі. Спачатку Дзяржкамітэт па справах моладзі быў нібыта ня супраць, але потым накіраваў выканкамам ліст, дзе гаварылася аб непатрэбе падтрымоўваць гэтую ініцыятыву. Найбольш "рьяно" гэтую параду скарысталі ў Горадні, у выніку чаго Караван мяркуе падаць у суд на паводзіны тамтэйшай улады.

Але, як сказана, да Магілёва Караван даехаў. Тут яму актыўна дапамагалі "Кола сяброў" і непасрэдна Алесь Асіпцоў. Гасьцям у першы дзень наладзілі экскурсію па горадзе, у якім караваншчыкі, а тым больш швэцкія, былі ўпершыню. Увечары прайшоў невялікі канцэрт у адной з кавярняў. Лепшага, на што разьлічвалі ўдзельнікі Каравана і маладыя магілёўцы, не атрымалася. Папярэдне ў гарвыканкаме праслухалі касэты замоўленых у вялікім канцэрце гуртоў, прачыталі друкаваныя тэксты песень – а дазволу ўсё ж не далі. Дырэктары ўсіх відовішных заляў атрымалі распараджэньне не прадастаўляць Каравану магчымасьці выступіць. У самы апошні момант адмовіў гасьцям у прыюце на вечар дыска-клюб "Ліга" – як бачна, улада дацягнулася й туды. І гэта пры тым, што караваншчыкі цьвёрда абяцалі выканаць тры выканкамаўскія ўмовы: "ні ў якім разе, ні пад якім настроем ня ўзгадваць пра бел-чырвона-белы сьцяг і герб Пагоню, а тым больш пра БНФ!"...

Найбольш усім гэтым былі зьдзіўленыя, вядома, швэцкія госьці. Цяжка было растлумачыць ім, чаму ў нашай краіне ўсё разглядаецца як палітыка, да таго ж – палітыка небясьпечная. На думку замежнікаў, менавіта такія паводзіны ўлады штурхаюць нават самую апалітычную моладзь да высноваў, якіх улада баіцца. Але гэта па іхнай лёгіцы дзіўна, а па "нашай, беларускай" – сама што трэба.

А ўсё ж Караван па Магілёве прайшоў. Увечары другога дня адбыліся і канцэрт, і знаёмствы, і цікавыя імправізацыі, і танцы. (Вось толькі месца, дзе гэта адбывалася, назваць не магу, каб не ствараць для добрых людзей залішніх непрыемнасьцяў, а па фотаздымках, спадзяюся, яго не "расшыфруюць" – аўт.).

Больш за ўсё, падалося, радаваліся нечаканаму падарунку выпадковыя гледачы, што былі на месцы падзеі з сваімі намерамі. Нават звычайныя ў нас, паўсюль прысутныя міліцыянты не праявілі "пільнасьці", бо ўсё было добра, прыстойна, весела – па-беларуску!

Шкада толькі, што значна больш магілёўскай моладзі маглі б з карысьцю далучыцца да нас у гэтыя два верасьнёвых вечары. Ці будзе Караван наступным годам – невядома, хаця швэды сваю падтрымку абяцалі. Але ж мы ведаем: што нашай уладзе швэды ці хто іншы? Ёй нават той новы міленіюм "ни по чём"...

Дзяніс НОВІКАЎ
Фота аўтара

АДКУЛЬ МЫ РОДАМ

Бялыніцкі край: вёска Мяжонка

Можа ведае хто, дзе раскінулася самае вялікае ў нашай вобласьці балота? Раскінулася яно ў заходнім баку паміж рэчкамі Друць і Ольса, займае амаль 500 кв. мэтраў, працягнулася на 35 км. На мапах яно так і пазначана: балота Вялікае, а на ім – топкія Вокны, Чортава Грэбля ды змрочныя лясныя ўрочышчы Казёл, Грашавы...

Верхняй паўночнай мяжой гэтага балота зьяўляецца вёска, што сваю назву ад таго і атрымала: Мяжонка. А іншае паданьне прычынай назову лічыць тое, што вёска заўсёды была на мяжы паміж адміністрацыйна-тэрытарыяльнымі падзеламі. Яна й сёньня разьмяжоўвае нашую і Менскую вобласьці, а таксама раёны Бялыніцкі, Клічаўскі і Бярэзінскі.

А заснавалася вёска ў XVII-XVIII ст.ст. польскай шляхтай. Адсюль і касьцёл хутка паўстаў, з званіцай і арганам, інкруставанымі каляровым шклом шыбамі. Большасьць жыхароў займалася бондарствам, ткацтвам, пчалярствам і садаўніцтвам. Але асноўным багацьцем вяскоўцаў была зямля. Яе хапала вакол на ўсіх, нават лес меўся ў некаторых. Трымалі вяскоўцы кароў і коней, гадавалі сьвіней. Жылі пры цары даволі заможна, хаця й абіралі вяскоўцаў даволі ладна. Жыцьцё пагоршылася пасьля рэвалюцыі. Паадбіралі ў людзей коней – у чырвоную армію, жывёлу – на пралетарскія патрэбы. Дасюль старажылы распавядаюць, як у Юзэфы Рапчынскай, што вяла гаспадарку з трыма сынамі, паадбіралі ўсю жыўнасьць, нават жарэбчыка Мішку. А той прыйшоў да хаты ажно праз 4 месяцы. Затое хутка саветы распачалі раскулачваньне і высяленьне. Колькі іх, канвойных калёсаў зь людзьмі і пажыткамі, назаўсёды зьехалі з роднай вёскі. Рапчынскія, Шостакі, Сарокі, Петрашкевічы, Адамовічы, Віткоўскія, Залескія, Данэйкі, Рэцкія...

Асабліва шкадуюць у вёсцы братоў Умецкіх. Старэйшы Сылька, сярэдні Вацэк і малодшы Людвіг ужо працавалі ў калгасе, за дзень скошвалі па гектары лугу, бо не курылі, не пілі й не ленаваліся. Але хтосьці накатаў данос "куды трэба" (дасюль гадаюць людзі, што там магло быць) – братоў забралі ды й расстралялі ў 35-м годзе.

Шмат чаго злога рабілася ў вёсцы камсамольцамі, што пасябравалі з новай уладай. Іх таксама памятае вёска: Зоя Петрашкевіч, Гэля, Уладзімер, Іосіф і Юзік Лявіцкія, Вера Рэцкая... Памятаюць, як шукалі яны золата пад касьцёлам. Як хацелі забіць ксяндза, аднак ўратавалі яго людзі, а пазьней ён зьнік зь вёскі. Памятаюць, як бурылі касьцёл. Тады Вера Рэцкая, набіраючыся сьмеласьці, гучна сказала: калі ёсьць ён, ваш бог, няхай мне галаву скруце! Празь нейкі час у яе сапраўды пачаліся нейкія нездаровыя праблемы з галавой. Свой лёс напаткаў Уладзімера Лявіцкага, які стаў міліцыянтам – і застрэліўся. Другі Лявіцкі загінуў у Ленінградзе пад трамваем... Толькі Гэля Лявіцкая дажыла да нашага часу, праўда, зьехала ў Беразіно. Старая ўжо. А разбураны касьцёл немцы дапалілі падчас вайны...

У гады ваенныя былі зь вёскі як паліцаі, так і партызаны. Апошніх было болей. З 42-га года, пасьля ўдалай апэрацыі супраць немцаў, тут усталявалася партызанская тэрыторыя. Так да канца вайны і трымалася.

Што ж сёньня ў знакамітай нашай Мяжонцы?.. Па стану на 1-ае студзеня 2000 года ў вёсцы жыве 39 чалавек (20 пэнсыянэраў, 12 сярэдняга веку, 7 дзяцей). Гаспадарку трымаюць 18 чалавек.

...Непадалёк ад вёскі даўно маўчыць шостакавы млын (па прозьвішчу вяскоўца, што паставіў яго на пачатку 20-х). Побач і пад выраслым нанова лесам бачныя сьляды былых загонаў. Зьмялеў і зарос колішні глыбокі калодзеж... Цяпер гэта калгас імя Дзяржынскага.

Анатоль СКАМЕЙКА,
ураджэнец Мяжонкі

Запрашальны квіток

Абласны краязнаўчы музэй сёньня адчыняе выставу "Беларускі медны посуд XVIII – пачатку XX стагодзьдзя".

...Медніцтва, якое дасягнула ў Беларусі росквіту менавіта ў гэты пэрыяд, вызначалася адметнасьцямі нацыянальных традыцыяў у спалучэньні з уплывам усходняга рамёства. Выпрацаванасьць аб'ёму і фактурная апрацоўка паверхні меднага посуду ня могуць не прываблівацьзаўзятараў прыгожага. Занепад посудавага медніцтва, які наступіў у выніку разьвіцьця прамысловасьці, зрабіў захаваныя ўзоры творчасьці майстроў блізкімі да твораў сапраўднага мастацтва – у чым лёгка пераканацца, наведаўшы выставу. Мяркуецца, што яна будзе адчыненая на працягу амаль усёй восені.

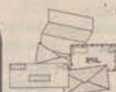
Прыватная бясплатная абвестка

Набуду "Максім Багдановіч" і "Ян Чачот" з сэрыі "Беларускі кнігазбор", а таксама I і II тамы "Сучаснай народнай лексікі" Юрчанкі.
Тэлефон: 42-91-03.

Рэдактар Генадзь СУДНІК

Тыднёвік Магілёўскі

Аналітычна-інфармацыйная газэта.
Заснаваная Магілёўскім ГА «КОЛА СЯБРОЎ».
Зарэгістраваная ў Дзяржкамітэце РБ па друку 06.11.1996 г. за № 831.
Штотыднёвік

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
212030, г. Магілёў, вул. Першамайская, 6-22.

Тэл./факс: 31-04-15, 22-97-82.
E-mail: krug@user.unibel.by
Інтэрнэт: http://tydniovik.hypermart.net

Газэта надрукаваная афсэтным спосабам у абласной друкарні імя Я.Свярдлова, г. Магілёў, Першамайская 70. Замова 36. Наклад 2000 асобнікаў. Падпісана да друку 14.09.2000 г. а 17.05.